

DRAUGAS

PERIODICALS
April 13, 2005
Vol. XCVI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, BALANDŽIO - APRIL 13, 2005

*****MIXED ADC 606
502 PS GRATIS 020106
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-12-05

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 72
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Apie „Skautybę berniukams“. Skautų akademikų malda. Apdovanota v.s. Gilanda Matonienė. „Romuvos“ stovykla Kanadoje.

2 psl.

Grįžtant prie savo rūpesčių. Žodžio ir veiksmo vienybė krypta į ateitį.

3 psl.

Skaitytųjų laiškai ir komentarai LF bei LB nesutarimų temomis.

4 psl.

Ko siekia klausimėlis?

5 psl.

JAV lietuviai Valdovų rūmams jau suaukojo 100,000 dol. Union Pier Lietuvių draugija pradeda pavasarinę veiklą. Fausto Strolisios kūrybos koncertas.

6 psl.

Sportas

* Išpūdinga pergalė 2005 m. Nacionalinės futbolo komandų asociacijos (NFKA) A lygos dešimties komandų Lietuvos futbolo pirmenybės pradžioje šalies vicečempionas Panevėžio „Ekranas“. Antradienį pirmojo rato rungtynėse namuose panevėžiečiai 5:1 suviliojo Vilniaus „Vilniaus“ vienuoliukę.

* Surinkęs 4,5 taško iš 8 galimų, lietuvis Šarūnas Šulskis Jungtinių Arabų Emyratų sostinėje vykstančiame VII tarptautiniame „Dubai Open“ šachmatų turnyre, kurį tęsia 149 sportininkai, pakilo į 57-ąją vietą iš 59-osios. Aštuntajame rate Š. Šulskis sužaidė lygiosiomis su gruzine Nino Gurėli. Turnyre pirmąją devyntą šachmatininką, turintį po 6 taškus.

* Tarptautinės šaškių federacijos (FMJD) paskelbtose pajėgiausių pasaulio žaidėjų vertinimuose moterų dvidešimtuose yra trys Lietuvos atstovės. Vladislava Valiukevič užima aštuntąją vietą, Žilvė Ringelienė — penkiolikąją, o Laima Adlytė — šešiolikąją.

* Cleveland „Cavaliers“ krepšininkai svečiuose 114:106 įveikė Orlando „Magic“ komandą. Nugalėtojų gretose dėl dešinės rankos bevardžio piršto traumos nežaidė vidurio puolėjas Žydrūnas Ilgauskas. 33 taškus „Cavaliers“ pelnė LeBron James.

Naujausios žinios

* Parlamentarai atmetė ir „kolektyvines“ atostogas, ir griežtesnes nuobaudas.

* Sveikatos apsaugos ministras tikisi, kad medikų ryžtas streikuoti išsivėps.

* Lietuva planuoja išlaikyti savo pajėgas Irake ir 2006-aisiais.

Valiutų santykis
1 USD — 2.657 LT
1 EUR — 3.452 LT

Prezidentas šalyje pasigenda pilietinės brandos

Prezidentas Valdas Adamkus baigė skaityti metinį pranešimą Seime.

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Vilnius, balandžio 12 d. (BNS) — Lietuva dabar susiduria su trimis dideliais iššūkiais — pilietinės brandos stoka, socialinio teisingumo trūkumu bei

tautos nykimu.

Tai prezidentas Valdas Adamkus pasakė antradienį Seime, skaitydamas pirmąjį šios kadencijos metinį pranešimą.

ma.

„Manau, kad šiandien mes, lietuviai, esame trijų didelių iššūkių akivaizdoje. Pirmasis mums tenkantis iššūkis — tai politinis susvetimėjimas, pilietinės ir politinės brandos stoka.

Antrasis — kliūtys sparčiai ekonominei plėtrai ir iš to kylanti socialinio teisingumo bei solidarumo stoka. Trečiasis iššūkis — tautos nykimas, lydimas nesuvaldomų demografinių ir emigracijos procesų“, pažymėjo V. Adamkus.

Viena didžiausių dabarties problemų prezidentas laiko politinį Lietuvos žmonių susvetimėjimą.

„Lietuvos Konstitucijoje kalbama apie Lietuvos tautą — politinę lygiateisių piliečių bendriją. Bet ar per penkiolika metų tokia bendrija tapo? Ar Lietuvos piliečiai tapo atsakingais savo valstybės šeiminiškais?“, klausė šalies vadovas.

Jo nuomone, pilietinė visuomenė Lietuvoje kuriasi itin sunkiai ir lėtai, daug žmonių yra nusivylę viešąja erdve, politika.

Prezidento teigimu, yra pagrindo kalbėti apie atstėjančią politinio pasitikėjimo krizę, kurios akivaizdus požymis — dažnėjantys politikų pareiškimai, kad jie neketina užsiimti politika.

„Mūsų viešojoje erdvoje jaučiamas bendrų vertybių, bendrų idėjų stygius. Pamatinės demokratines vertybes nėra pakankamai branginamos. Dauguma žmonių apskritai nesieja demokratijos su gyvenimo gerove. Tiek visuomenėje, tiek politikoje vis labiau įsigali vertybių logika, neigianti pilietines vertybes“, sakė V. Adamkus.

Jo nuomone, Lietuvos visuomenė vis dar trūksta supratimo, kad ir pozicija, ir opozicija, ir skirtingos visuomenės grupės yra „bendra Lietuvos komanda,

kurianti ir įgyvendinanti bendrą Lietuvos projektą“.

Anot prezidento, ne mažiau rimtas dabarties iššūkis — netolygi ekonominė ir socialinė Lietuvos plėtra, technologinis ir kultūrinis šalies bei atskirų regionų atsilikimas.

„Socialinio teisingumo ir solidarumo stoka greitai virsta socialinės įtampos židiniais, skurdą ir neviltį, pykčio ir abejingumo salomis“, pabrėžė V. Adamkus.

Kartu jis klausė: „Ar, pasidavę fatalizmui ir nesiimdami valingų politinių sprendimų, neatėjame prie oligarchinio valdymo, prie modelio šalies su įtakinga oligarchų grupe ir didele, tačiau lengvai manipuliuojama skurdo klase?“

Kalbedams apie trečiąjį iššūkį — Lietuvos tautos nykimą, prezidentas pabrėžė, jog netolygi raida, ūkinis, socialinis atsilikimas yra „bendra Lietuvos komanda,

Parlamentarai: prezidento pranešime per daug juodų spalvų

Vilnius, balandžio 12 d. (BNS) — Šalies vadovas Valdas Adamkus, Seime perskaitęs metinį pranešimą susilaukė ir valdančiosios daugumos ir opozicijos kritikos — valdantieji prezidentą kritikavo už „juodas spalvas“, o opozicija pranešime pasigedo konkretumo.

Finansų ir biudžeto komiteto vicepirmininkas socialdemokratas Bronius Bradauskas V. Adamkaus metinį pranešimą pavadino „vidutiniškai objektyviu“ ir „pilnu juodų spalvų“.

„Man nepatiko ta minorinė gaida, kad viskas ir visur blogai“, sakė B. Bradauskas.

Jis teigė pasigedęs analizės, ar šalies ekonomika, finansai ir ūkis dabar, palyginti su praėjusiais metais, pagerėjo ar pablogėjo. „Tuo tarpu prezidentas mūsų gyvenimą lygina su Švedija. Juk ir arkliai aišku, kad švedai geriau gyvena“, sakė B. Bradauskas.

Audito komiteto pirmininkas socialliberalas Artūras Skardžius šalies vadovo pranešime taip pat įžvelgė per daug tamsių spalvų ir pasigedo pozityvaus vertinimo.

„Juk Vyriausybė dirba efektyviai, ekonomika auga sparčiai“, sakė A. Skardžius, kartu pažymėjęs, jog V. Adamkaus pranešime jis nepastebėjo „jokių naujovių“.

Konkrečių pasiūlymų pasigedo ir opozicinės konservatorių frakcijos atstovai.

Ekonomikos komiteto narys Edmundas Pupinis pranešimą pavadino „apžvalginio, o ne rekomendacinio pobūdžio“.

Jo frakcijos kolega, Biudžeto ir finansų komiteto narys Rimantas Dagys šalies vadovo pranešime pasigedo „konkretumo ūkio ir finansų srityje“.

Liberalcentristai prezidento pranešime sugebėjo išvėgti daugiau teigiamų aspektų.

Saulius Lapėnas teigė, kad šalies vadovo pranešimas buvo „griežtas vertinimais, bet ir kviečiantis mažiau džiaugtis makroekonominėmis pergalėmis“. Jis taip pat atkreipė dėmesį, kad V. Adamkus išėjo apie pasiektą ribą, kai pusinės mokesčių reformos nebegalimos.

Raitoji Vilniaus policija — tvarkai palaikyti ir sostinei papuošti

Vilnius, balandžio 12 d. (ELTA) — Sostinės parkuose, skveruose ir Senamiesčio gatvėse po žiemos pertraukos vėl pradeda patruliuoti policijos Raitoji kuopa. Kasdien po miestą jodinė apie dešimtį policijos raitelių su tarnybiniiais žirgais, o masinių reginių dienomis jų gali būti ir daugiau.

1991 m. įkurtame Patrulių rinktinės žirgynė dabar yra 35 žirgai, su kuriais dirba 23 policijos pareigūnai.

Anot Vilniaus miesto VPK atstovo Ramūno Matonio, dauguma policijos tarnybinių žirgų yra sulaukę 15 metų, o tai jau „pensinis“ žirgo amžius. Todėl artimiausiu metu teks ieškoti galimybių atjauninti žirgyną, nes jį siekiama išlaikyti.

Raitoji Vilniaus policija pasiruošusi darbui.

Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

Ekonomistai abejoja, ar Lietuva per 15 metų pasivys ES

Vilnius, balandžio 12 d. (BNS) — Lietuvos ekonomikos žinovai teigiamai vertina šalies prezidento Valdo Adamkaus pasiūlymą susitelkti bendram siekiui per 15 metų priartėti prie Europos Sąjungos (ES) ekonominio vidurio, tačiau abejoja, ar šia idėja pavyks įgyvendinti.

„Tai tikrai įmanoma, tačiau tam reikia labai kryptingo visos šalies susitelkimo. Kol kas panašių pastangų aš nematau nei politiniuose, nei akademinuose,

nei verslo sluoksniuose“, sakė banko „Nord/LB Lietuva“ vyriausiasis analitikas Rimantas Rudzkiš.

Pasak Lietuvos laisvosios rinkos instituto prezidento Ugniaus Trumpos, prezidento pasiūlytas tikslas yra sveikintinas dalykas, tačiau, ar jis bus pasiektas, atsakyti dabar neįmanoma.

„Daug kas priklausys nuo Vyriausybės ir Seimo politinės valios. Geresnio gyvenimo tiks-

lus skelbia visos politinės partijos, tačiau kol kas visiškai nematyti, kokiomis priemonėmis šie tikslai galėtų būti pasiekti“, sakė U. Trumpa.

Tuo tarpu Vilniaus banko prezidento patarėjo Gitano Nausėdos teigimu, Lietuva turi visas galimybes per ateinančius 15 metų pasiekti ir viršyti 75 proc. ES ekonomikos vidurkio lygį, tačiau siekiant to, būtina išvengti rimtesnių ekonomikos augimo pauzių.

„Toks priartėjimas yra visiškai realus, Lietuva turi visas prielaidas išlaikyti vienus sparčiausių ekonomikos augimo tempus ES. Svarbiausia, kad nepapultume į netinkamą ekonominio proceso valdymą savo pačių susikurtas duobes“, teigė G. Nausėda.

Ekonomisto teigimu, pasaulyje yra pavyzdžių, kai atsilikusių valstybių per neilgą laiką tarpį sugebėdavo pastebimai pakelti savo ekonominę gerovę.

Valdžios neišgirsti medikai nusprendė streikuoti

Vilnius, balandžio 12 d. (BNS) — Sergančių ir negalujančių Lietuvos gyventojų laukia nelengvas išbandymas — gegužės 17 d. prasidėsiančiame visuotiniame medikų streike ketina dalyvauti daugiau kaip 50,000 šalies gydytojų, įskaitant 37,000 sergančiųjų medicinos pagalbos ieško poliklinikose bei privačiuose šeimos gydytojų centruose.

Šis streikas gali užsitęsti ne vieną dieną — medikai protestuos tol, kol Vyriausybė įvykdys jų reikalavimus šiemet padidinti atlyginimus 50 proc.

Anot dienraščio „Lietuvos rytas“, po gegužės 17-osios pagalbos galės tikėtis tik tie ligoniniai, kurių gyvybei iškilis pavojus.

Lietuvoje per parą į poliklinikas ir ligoninių priėmimo skyrius kreipiasi apie 40,000 žmonių. Daugiau kaip 37,000 sergančiųjų medicinos pagalbos ieško poliklinikose bei privačiuose šeimos gydytojų centruose.

Dar po du tūkstančius žmonių kiekvieną dieną patenka į ligonines. Jiems dažniausiai

Liutauras Labanauskas

Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

yra teikiama planinė pagalba.

Pasak Lietuvos gydytojų sąjungos prezidento Liutaurą Labanauską, streiko dienomis visi medikai, slaugytojai, ligoninių valytojos bei medicinos įrangą prižiūrintis personalas bus savo darbo vietose.

L. Labanauskas teigimu, jei ligoninio gyvybei iškilis grėsmė, tarkim, sustos širdis ar kvėpavimas, prasidės traukuliai, sunkūs psichikos sutrikimai, ištiks sunki trauma, stambieji kaulų ir stuburo lūžiai, ilgesnis

Valstybės vadovas kritikuoja, kad jo pranešimai kartojasi

Vilnius, balandžio 12 d. (BNS/ELTA) — Komentuodami prezidento Valdo Adamkaus metinį pranešimą politikai teigia, kad prezidentas kartojasi ir kalba kaip kritikuojantis, moralizuojantis pašalietis, ne kaip atsakingas valstybės vadovas.

Taipogi prezidentas kritikuojamas dėl to, kad pasisakymas kai kuriais klausimais nebuvo konkretus.

„Susidaro įspūdis, kad prezidentas lyg ir pašalietis Lietuvos politikoje, kuris stebi, pakritikuoja, kartais moralizuoja, o pats nėra nei valstybės vadovas, nei už ką nors konkrečiai atsakingas. Iš šio metinio pranešimo, ko gero, laukta konkrečių gairių, ką pats asmeniškai prezidentas darys, jo asmeninės atsakomybės bei iniciatyvų antrąją kadencijoje, kad Lietuvos žmonės neabejotų ateitimi savo krašte. Aiškiau atsakymo į šį klausimą, deja, nėra“, tvirtina Kauno technologijos univer-

siteto Politikos ir viešojo administravimo instituto (PVAI) direktorius prof. Algis Krupavičius.

A. Krupavičius priminė, kad paskutiniame praėjusios kadencijos metiniame pranešime 2003 m. V. Adamkus kalbėjo: „Vis ryškesni tampa ir teoretiniai žmonių gerovės skirtumai. Žemiau skurdo ribos yra atsidūręs dešimtadalis šalies miestiečių. Kaime skurdę gyvena daugiau nei ketvirtadalis žmonių“.

Šimet, A. Krupavičius vertinimu, prezidentas kartuoja ankščiau išreikštas mintis. „Jis vėl sako: „Užtenka pervaziuoti žemaitiją ar Aukštaitiją, kad įsitikintum: Lietuvą ištiko miestelių tuštėjimo metas. Ne mažą dalis žmonių ima abejoti ateitimi savo krašte, savo ir vaikų gyvenimo nebesieja su Lietuva“, lygino V. Adamkaus kalbas PVAI direktorius.

Nukelta į 5 psl.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė
2652 W. 65 Street
Chicago, IL 60629

SUEIGA, SUEIGA, SUEIGA

Čikagos Filisterių skautų skyrius kviečia visus FSS narius, ASS narius, jų visų šeimas ir svečius, ir visus kitus, kurie domisi Lietuvos akademikų veikla. Priimsime kiekvieną.

Kada?

Penktadienį, 2005 m. balandžio 22-rą d. 7-tą valandą vakare.

Kur?

Pasaulio lietuvių centro Posėdžių kambaryje ar Bočių menėje, Lemont, IL.

Prelegentai

Filisteriai Eglė Verseckaitė, Omaha — Vilnius Vytautas Miselis, Pittsburgh

Apie savo dalyvavimą pranešti

fil. Audriui Remeikiui, andriusrem@yahoo.com

fil. Danguolei Bielskieni, djbelskus@aol.com

fil. Kęstučiui Ječiui, k.jecius@comcast.net ar

fil. Justinui Kirvelaičiui, 1-708-301-0072.

Lauksime.

SKAUTŲ AKADEMIKŲ MALDA

ASS Vadijos pirmininkė v.s. fil. Zita Rahbar gruodžio 29 d. „Skautų aidui“ rašė:

„Prieš porą mėnesių dalyvavau Toronto skautų akademikų skyriaus sueigoje, kur gražus būrys naujų narių davė pasižadėjimus. Šventėje dalyvavo daug ir vyresniųjų akademikų susirinkusių po maždaug 20-ties metų... Jų tarpe buvo fil. Aldona Valadkienė. Ji man padavė a.a.v.s. fil. Vytenio Statkaus parašytos Akademikų Skautų maldos kopiją. Sesė Aldona nudžiugo kai pasakiau, kad buvusi ASS Vadijos pirmininkė brolį Vytenį gerai pažinojau, kad dar vis nešioju jo paties nuo savo kaklarašio niumtą ir ant mano naujo žalia kaklarašio užmautą žiedą... Akademikų skautų malda pradėjome skytis sueiga.

„Visagalis Dieve, atomų ir žvaigždžių Kūrėjau ir Tvar-kytojau, suteik mums malonę žinojimo ir tiesos ieškoti ir rasti Tavyje, vieninteliame, tikrąjame ir galutiniame išminties, gėrio ir grožio šaltinyje. Leisk mums pamatyti Tavo ranką ir

išmintį gėlės augime, muzikos harmonijoje, plieno tvirtume, žvaigždžių nuostabioje darnoje ir Tavo paties atspindį — žmogaus sielos gėmėse.

Padaryk mus uoliais Tavo šviesos ir tiesos nešėjais mūsų tautos ir žmonijos gyvenime. Suteik mums nuolankumo maldonę, kad suprastume savo žmonišką silpnumą kai esame vieni ir savo tvirtumą, kai remiamės Tavimi, Galybių Viešpatie.

Suteik mums mūsų atsakomybės tautos gyvenime pajautimą ir padaryk mus jos vertus. Suteik mums laimę grįžti Tėvynėn, parnešant ten vargstančių, pikto tamsybės klaidžiojančių brolių ir sesių džiaugsmui tikrą atgimimą ir brolišką meilę. Kreipk mūsų žingsnius taip, kad mūsų gyvenimo kelias būtų nepaliaujamo tobulėjimo kelias ir, šviesus mūsų atliktais darbais, nuvestų mus visus į Tave, kuris esi mūsų Pradžia, Gyvenimas ir Pabaiga.

Per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, Amen“.

2005 m. sausio 15 d. v.s. Gilanda Matonienė apdovanota Geležinio Vilko ordinu

Didelė ir labai graži buvo sesės Gilandos juosta išausta Seserijai 1993 m. Jubiliejinės stovyklos proga. Bet jos nuosirdus darbai Lietuvių Skautų Seserijoje yra dar didesni, dar gražesni.

Skautiškoj spaudoj Gilandos Bartytės-Matonienės vardą randame nuo 1959 metų. Ji — JAV Atlanto rajono „Palangos“ vietininkijos vietininkė, Elizabeth, NJ, 1959—1964 m. Tame laikotarpyje vietininkija įsigijo vėliavą, o 1963 m. Seserijos Vyr. Skautininkė v.s. Ona Zailskienė „Palangą“ apdovanojo Pažangumo žymeniu. Tai buvo pirmas vieneto apdovanojimas Seserijoje. Sesė Gilanda taip pat vadovavo „Palangai“ 1971—1985 m. laikotarpiu.

Liaudies meno mėgėja ir puoselėtoja, kartu su savo seserimis Ramute Česnavičiene, Milda Kvedariene ir Audrone Bartyte dalyvavo liaudies meno darbų parodoje, vykusiame skautininkų suvažiavimo metu Clevelande 1980 m. ir 1981 m. suruoštoje tautodailės parodoje Jaunimo centre, Čikagoje. Elizabeth, NJ, sesė vadovavo tautinių šokių grupei.

1977 m. sesė Gilanda buvo viena iš penkių Skautų seserijos vadovių pirmą kartą dalyvavusių Gilwellio—Miško Ženklo

kursų stovykloje.

Skautų Seserijos Gintaro vadovių mokyklai sesė Gilanda vadovavo 9 metus — 1985—1987 m. ir 1991—1996 m., buvo viršininkė septynių GVM stovyklų ir instruktore dar trise — 1972, 1980 ir 1996 m. 1997 m. buvo išleista v.s. G. Matonienės paruošta „Gintaro vadovių mokykla“ knygelė — kurso pravedimo gairės.

Tautinėse, jubiliejinėse stovyklose sesė Gilanda buvo vyr. skautų „Dainos“ rajono viršininkė jubiliejinėje stovykloje 1963 m., VI Tautinė stovykloje 1978 m. Paxton, MA (buvo dvi TS, pagrindinė Australijoje, antrinė Amerikoje),ėjo svečių skautų priėmimo vadovė ir Seserijos stovyklos pionierijos vadovė pareigas. VII TS, 1988 m. ir 1993 m. Jubiliejinėje stovykloje taip pat buvo Seserijos stovyklų pionierijos įrengimų vadovė, VIII TS, 1998 m. vadovavo Seserijos stovyklos parodų rengimui, 2003 m. „Karaliaus Mindaugo“ jubiliejinėje stovykloje suplanavo, paruošė ir vadovavo ypatingai pavykusiai Mindaugo dienos programai.

Nuosirdus sveikinimai ir padėka Sesei Gilandai!

v.s. A. Namikienė

„Aušros Vartų—Kernavės“ tunto vadovės 2005 m. Kaziuko mugėje Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL.

APIE „SKAUTYBĖ BERNIUKAMS“

Lordo R. Baden Powell, skautybės kūrėjo, knygos „Skautybė berniukams“ III laida, Lietuvoje išleista 1998 m., pasiekė ir Š. Ameriką. Knygą redagavo S. Feliksas Šakalsys. Rašoma, kad knyga išleista remiantis II lietuviškąja laida, išleista LSB vadijos 1956 m. Toronte, ON. Prisimintina, kad pastarosios laidos ruošimu rūpinosi torontiečiai skautininkai St. Kairys, H. Stepaitis, Č. Senkevičius. Redagavo v.s. Vytautas Čepas, buvęs LSB vyriausiasis skautininkas. Pirmosios Lietuvoje leistos laidos apipylęs, subyrėjęs vienintelis egzempliorius buvo atsitiktinai rastas iešivijoje. Iš jo buvo ruošama II laida, pareikalausit itin daug darbo.

Č. S.

LSS „NERIJOS“ TUNTO PRANEŠIMAI

Sveikiname visus ir linkime gražaus ir malonaus pavasario! Nuosirdžiai dėkojame visiems prisidėjusiems prie sėkmingos Kaziuko mugės. Tik su tėvų parama ir talka galima tęsti prasmingą skautišką veiklą. Tėvams ir rėmėjams nuosirdus aciū!

Veiklos metai baigiasi. Išsidėkite šias svarbesnias datas:
Balandžio 16 d. — Plaukimo iškyla (1 — 4:30 v. p.p.) vyks Pelican Harbor Bolingbrook Park District, 200 S. Lindsey Ln, Bolingbrook, IL. Tel. 630-739-0272. Visos dalyvės privalo turėti tėvų pasirašytą leidimą dalyvauti.

Įėjimo kaina 6 dol. Autobusas — 5 dol. (į vieną pusę/su grįžimu). Vaikai gaus gėrimą ir užkandžius prieš važiuojant į baseiną. Apie dalyvavimą iki balandžio 14 d., pranešama šioms vadovėms;

Taiyda (udrūtės 3-4) 708-839-4438

Rasa (udrūtės D-2) 815-834-9672

Vilia (jūrų jaunės) 630-257-0746

Rima (jūrų skautės) 815-838-8136

Gegužės 7 d. Gėlių (krepselių) išpardavimas PLC, Lemonte
Gegužės 14 d. — Paskutinė iškilminga sueiga ir Skautorama (1 — 3:30 v. p.p.) PLC, Lemonte. Sesės dėvi išsėgines uniformas.

Balandžio 23 ir 30 d. bei gegužės 7 d. sueigos vyks įprastu laiku.

Stovyklos registracijos lapai visoms sesėms buvo pasiūti paštu. Jeigu negavote, kreipkitės į tautininkę sesę Eaimą, tel. 708-614-9292.

Gero vėjo!

Tunto vadovė

Čikagos „Lituanicos“ tunto „Ažuolu“ draugovės broliai skautai š.m. vasario 5 d. išklyjo davę įžodį. Iš kairės: Algis Marcinkevičius, Mindaugas Skurvydas, Klaudijus Žemaitis, Kovas Kulbis, Mykolas Šaulis, Dovydas Lietuvninkas, Dominik Paužuolis, Aras Latvys, Andrius Bartašius, Domas Vaitkus; vėliavą laiko Antanas Paužuolis.

„Tėvynės didvyrių“ registracijos stalas Kaziuko mugėje. Stovyklos administratorė ps. Loreta Jučenė (iš kairės), stovyklos štabo narės: vyr. sk. vsf. t.n. Alina Meilytė ir Audra Brooks, stovyklos viršininkė ps. Rasa Aleksiūnaitė.

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$135.00	\$70.00	\$60.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$70.00	\$53.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$70.00	\$40.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštu	\$120.00	\$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$68.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administracijos — Valentinas Krumpis

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-pastas: rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

Inkstų, pūslių, prostatos

gydymas bei chirurgija

Center for Health,

1200 S. York, Elmhurst, IL 60126

630-941-2609

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS—ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviškas sutvarkytas dantis už prieinamą kainą.

Susitarimus kalbės angliskai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

55 E. Washington, Suite 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260.

„Draugo“ skelbimų skyrius

Tel. 1-773-585-9500

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, MD

TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD

MAUNAK V. RANA, MD

Illinois Pain Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,

sūžedimų darbotviete bei kitų vietų

skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822

McHenry: 815-363-9595

Elk Grove: 847-718-1212

www.illinoispain.com

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

DR. TOMAS ZUBINAS

DANTŲ GYDYTOJAS

4560 W. 103rd St.,

Oak Lawn, IL 60453

Tel. 708-423-5155.

„ROMUVOS“ SKAUTŲ STOVYKLA

KANADOJE

Šių metų skautų stovykla „Romuvoje“ vyks nuo liepos 31 d. iki

rugpjūčio 7 d. Šių metų stovykla bus tik viena savaitę ir visi joje

dalyvauja.

Šių metų „Gintaro/Ažuolo“ mokykla vyks „Romuvos“ stovyklavietėje

liepos 23–30 d. Visi, iki tos datos sulaukę 16 metų

amžiaus gali dalyvauti. Del smulkesnės informacijos prašom kreip-

tis į tautininkus.

Linda Rugienienė (iš kairės) ir Kristina Likanderytė,

pasiruošusios patarnauti atsilankiusiems į Kaziuko mugę

Pasaulio lietuvių centre Lemonte kovo 13 d.

Baniūtės Kronienės nuotr.

Buvę lietuvių telkinio Cleveland, OH, gyventojai, susitikę St. Petersburg, FL, Lietuvių klube, švenčiant Kovo 11-osios šventę. Iš kairės: dr. V. ir E. Čičiai, Lietuvos Respublikos garbės konsulė Cleveland Ingrida Bublienė, dr. Danielius ir Roma Degešiai.

Elvyros Vodopalienės nuotr.

ŽODŽIO IR VEIKSMO VIENYBĖ ORIENTUOJA Į ATEITĮ

EDMUNDAS SIMANAITIS

Prieš dešimt metų Paryžiuje mirė artimas popiežiaus Jono Pauliaus II draugas, rėmėjas, rašytojas Andre Frossard. Savo knygoje „Jono Pauliaus II pasaulis“ (Baltos lankos, 1993), perteikdamas savo ir popiežiaus mintis, jis rašė: Vienaakus krikščioniškas marksizmas smalsiai žiūrėjo ta savo akimi į partiją, kuri gyrėsi įkūnijanti istoriją. Kita akis nematė, kad Rytuose vien kančios: Leninui valdant prasidėjo ilgiausios trukės krikščionių persekiojimas, kuris nusiaubė Stačiatikių Bažnyčią, bažnyčias pavertė antireliginiais muziejais ar meno galerijomis, atkakliausius tikinčiuosius — stačiatikius bei katalikus — išžudė arba — o tai buvo tolygu — ištremė, likusiuosius pasmerkė tyčijimui arba nuolankumo gėdai, ir ligi pirmųjų Gorbačiovo viešpatavimo metų laikė prasizengėliams atvertus psichiatrinį ligoninių namus. „Pažangieji“ krikščionys viso to nematė (...), tai krikščionybės žodžio tuo didžiojo komunistinio bankroto metu nebuvo girdėti, išskyrus popiežiaus balsą, kurio toji vienaakė kairė jau dešimt metų laikė savo pareigą neklausyti“.

Iškeliausias ir Amžinąsį Jono Pauliaus II veiklą kėlė didelį pavojų komunizmo utopijai ir pačiai sovietų imperijai.

1995 metais tuometinis Rusijos prezidentas Boris Jelcin, pakvietęs visų trijų Baltijos šalių vadovus atvykti į Maskvoje rengiamą iškilmingą „pergalės Didžiąją Tėvynės karą“ 50-mečio minėjimą. Lietuvos Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas taip kalbėjo: „Priimdamas sprendimą, turį derinti atskiras nuomones ir siekti, kad tas sprendimas visuomenę vienyty, o ne skaldytų. Atsižvelgiant į visa tai, manau, kad mano dalyvavimas Antrojo pasaulinio karo minėjime gegužės 9-ąją Maskvoje mums, kaip tautai ir valstybei, nėra prasmingas, ir todėl iškilmės Maskvoje aš nevyksiu. Tokios pat nuomonės laikosi Latvijos bei Estijos prezidentai“.

Valstybės vadovas paaiškino apsisprendimo motyvus: „Tarybinei armijai užėmus Lietuvą, nepasitvirtino viltytų žmonių, kurie tikėjosi nepriklausomybės. Pergalė prieš fašizmą netapo nepriklausomos ir demokratinės Lietuvos valstybės atstatymu. Tik trys Baltijos šalys iš visų prieškarinių Europos valstybių po karo negrįžo į politinį Europos žemėlapi“. Beje, dar buvo svarstoma, ar dalyvauti panašiose iškilmėse gegužės 7-ąją Londone.

Neprošal priminti, kad Lietuvos, o ir kitų Baltijos šalių, likimas buvo nulemtas Jaltos ir

Potsdamo konferencijose. Didžiosios Britanijos ir JAV vadai nusileido Stalino spaudimui ir „užmiršo“ jų pasirašytą Atlanto Chartiją, žadėjusią laisvę pavergtosioms tautoms. Partizanų puoselėta viltis laimėti laisvę kovą kurį laiką dar buvo gyva. Jie nežinojo baltams skirtos lemties. 30,000 lietuvių patriotų žuvo kovose. Laisvės kovotojai labai skaudžiai įsitikino, kad jie jau seniai buvo palikti, pasak sukilėlių Vyriausybės premjero Juozo Brazyčiaus, vieni vieni. Beje, pasaulio didieji net nemėgino atsišaukti pavergtųjų tautų, ar jos sutinka nešti vergijos jungą.

Rusijos prezidentas Vladimir Putin taip pat kviečia ta pacia proga į 60-mečio iškilmės Maskvoje. Jei B. Jelcin kvietė svečius, laikydamasis diplomatinio etiketo, dabartinis Rusijos valstybės vadovas tai daro su šantažo priegaida — jei neatvyksite nusilenkti ir padėkoti už „išvadavimą“, — busite „pamokyti“. Beje, tokio turinio „kvietimai“ skirti tik kadaise sovietų užgrobtoms, dabar laisvės atgavusioms, šalims. „Kvietimas“ su minėta priegaida Prancūzijos ar JAV vadovams sukeltų nuostabą ir duotų dingstį plačiai politikos apžvalgininkų gildijai skaniai pasišaipyti.

Vis dėlto įdomu, kodėl Kremlius šeiminkui labai prireikė būtent Baltijos šalių vadovų pastovėjimo Raudonojoje aikštėje? Atsakymas gana paprastas. Po Sovietų Sąjungos subyrėjimo, Rusijos prestižas, kaip didžiosios valstybės, gerokai smuktelėjo. Pasaulio žiniasklaidoje suaktyvėjo nusikalstamo Stalino-Hitlerio 1939 m. suokalbčio pasidalinti Rytų Europą detalių nagrinėjimas ir įvairiausių plano svarstymai. Nusikalstamo suokalbčio fakto nuneigti jau nebeįmanoma, bet jis savaip traktuoti vis dar mėginama. Rusijai beliko vienintelis šansas paakinti imperines ambicijas bent moralinėje srityje. Okupuotų ir skaudžiai nukentėjusių nuo sovietų genocido šalių vadovų dalyvavimo faktas iškilmėse proimperialinei propagandai leistų trimituoti buvus tik nacizmo nusikaltimų, o nepriklausomų valstybių okupaciją ir aneksiją vis dar kurį laiką tebevadinti „išvadavimu“ ir savanorišku atsisakymu nepriklausomybės.

Prezidentas V. Adamkus padėjo J. Putin už kvietimą. Apsisprendęs nevykti į Maskvą, patikino, kad „šios pergalės 60-metį minės visos tautos, patyrusios Antrojo pasaulinio karo siaubą ir netektis. Ypač didelę kainą už šią pergalę sumokėjo rusų tauta, baltarusiai, ukrainiečiai, žydai, kitos Europos tautos, tarp jų, žinoma, ir Lie-

tuvai“.

Valstybės vadovas paaiškino, kad „okupacijos, tremties ir iškalinimai, baisi holokausto tragedija, koncentracijos stovyklos, priverstinė emigracija — tai skaudžiausias totalitarinių režimų smūgis lietuvių tautai“. Be to, prezidentas atkreipė dėmesį į tai, kad „šie nusikaltimai mūsų krašte vyko ir jau pasibaigus žiauriausiam žmonijos istorijoje karui. Lietuvos vardas penkiasdešimt metų buvo ištrintas iš Europos žemėlapi“.

Dviejų prezidentų sprendimai iš principo yra tapatūs, tačiau yra ir esminių skirtumų. Pirmiausia aiškiai regimas valstybės politikos svarbiausių tikslų tęstinumas. Tai svarbiausia. Abu prezidentai atsižvelgė į visuomeninių organizacijų, politikų ir piliečių grupių nuomonę. Ir prieš dešimt metų, ir dabar prezidentai apsisprendė likti su savo tauta ir čia pagerbti Antrojo pasaulinio karo aukas.

1995 metais visos trys Baltijos šalys laikėsi bendro susitarimo nevykti į iškilmės Maskvoje. Šiais metais Latvija kvietimą priėmė. Savaime suprantama, kad suvereni valstybė pati sprendžia, koks politinis žingsnis jai naudingesnis. Tačiau tautos, kurios buvo sujautos pusei amžiaus Juodojo kaspino, vargu ar gali pamiršti žiaurios, kruvinos okupacijos pasekmes?

Prezidentas V. Adamkus aiškiai ir vienareikšmiškai kalba apie du totalitarinius režimus. Ši detalė esminės svarbos. Tauta savo istoriją praėjusio amžiaus kūrė tik 30 metų. Likusi istorija didžiąja dalimi buvo Lietuvos primesta sovietų ir nacių totalitarinių režimų. Nusikaltėlišką dviejų diktatorių — Stalino ir Hitlerio, suokalbį pasidalinti Rytų Europos valstybių teritorijas. Du okupantai, sutartinai siekė tu paties — jokios nepriklausomybės Lietuvai. Genocido nusikaltimai Lietuvoje tapogi dvišpalviai — raudonojo ir rudojo.

Prezidentas V. Adamkus akcentuoja, kad nusikaltimai „mūsų krašte vyko ir jau oficialiai pasibaigus“ karui. Ši kukli užuomina slepia tris tarpusavyje susijusius reiškinius. Okupacija, kaip būtina sąlyga, rengiantis įgyvendinti genocido politiką numatyta užgrobti kraštą, būtent, masinę gyventojų tremtį, piliečių iškalinimą, žudynes. Trečiasis dėsningas sveikos pilietinės visuomenės reiškinys — priešintis okupantui ginklu ir pilietiniu nepaklusnumu. Pasipriešinimo organizuotumu ir mastais Lietuva išsiskyrė iš visų sovietų užgrobtų kraštų.

Prezidento apsisprendimas atitiko ne tik tautos lūkesčius, bet ir Lietuvos sukaupą istorinę patirtį. Dalyvavimas Maskvos iškilmėse duotų negerą dingstį politikams ir mūsų draugams Vakaruose suabejoti mūsų veiksmų patikimumu. Politikai, o ir verslo žmonės, partnerio patikimumo laipsnį vertina gana paprastai. Žodis ir veiksmas neturi prieštarauti vienas kitam. Garsiai pikintis okupacija ir po to lankstytis buvusiame pavergėjui ar jo teisių perėmėjui, lygiai taip pat dėti gėlės prie paminklo kruvinam tirnui niekaip nesuderinama su mūsų, o ir Vakarų pasaulio moralinėmis vertybėmis.

Rusijoje demokratijos daigeliai, švelniai tariant, gerokai sutripti, bet ne šio straipsnio tikslas gvildinti šią temą. Tačiau Lietuvos aiški pozicija, vertinant Antrojo pasaulinio karo pradžios ir pabaigos įvykius ne pagal vieno ar kito okupanto brukamą versiją, o atsižvelgiant į faktus ir nekvestionuojamą lietuvių tautos teisę į apsisprendimą ir nepriklausomybę, teigiamai veiks ir dabar veikia Rusijos politiką demokratizmo linkme. Tarpvalstybiniai santykiai sveiki, jei juose nėra servilizmo apraiškų.

Yra pagrindo tikėti, kad anksčiau ar vėliau Kremlius šeiminkas tokį atsakymą priims kaip korektišką paraginimą pripažinti lygiavertį tarpvalstybių santykių naudą. Rusija stipriai vėluoja kritiškai vertinti perimtą sovietinį istorijos palikimą, o ypač kai jis kertasi su tarptautine ir nacionaline teise. Negalima nubraukti dar vieno dėmens. Esame dvigubos pilietybės žmonės. Įsijungdami į Europos Sąjungos tautų šeimą, atsinešame kultūros paveldą ir savo tėvynės istoriją. Pastaroji turėtų tapti Europos Sąjungos istorijos sudėtine dalimi. Baltijos šalių istorija Vakaruose dar nėra pakankamai gerai žinoma, dažniausiai — ne visada suprantama. Estijos ir Lietuvos prezidentų atsakymas vyktyti į Maskvos iškilmės tampa pakankamai stipriu akstinu Vakarams atidžiau pasidomėti Baltijos šalių įnašu. Reikia tikėti, kad ir šiuo atveju Lietuva taps aktyvia iniciatore pakeisti požiūrį į Antrojo pasaulinio karo pradžią, jo eigą, genocido nusikaltimus. Demokratijos sąlygomis tiesiog kito kelio ir nėra.

Minėtoje A. Frossard knygoje yra užfiksuota ir tokia mintis: „Iš visų dvasinių vertybių pirmoji ir sceną turi įžengti laisvė“. Jono Pauliaus II autoriteto vaidmuo, atgaunant Lietuvai laisvę, nekalia abejonių. O ginti laisvę ir valstybės garbę tenka nuolat ir oriai. Prezidento sprendimas tai patvirtina.

Prezidento sprendimas atitiko ne tik tautos lūkesčius, bet ir Lietuvos sukaupą istorinę patirtį. Dalyvavimas Maskvos iškilmėse duotų negerą dingstį politikams ir mūsų draugams Vakaruose suabejoti mūsų veiksmų patikimumu. Politikai, o ir verslo žmonės, partnerio patikimumo laipsnį vertina gana paprastai. Žodis ir veiksmas neturi prieštarauti vienas kitam. Garsiai pikintis okupacija ir po to lankstytis buvusiame pavergėjui ar jo teisių perėmėjui, lygiai taip pat dėti gėlės prie paminklo kruvinam tirnui niekaip nesuderinama su mūsų, o ir Vakarų pasaulio moralinėmis vertybėmis.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Grižtant prie savo rūpesčių

Velykų šventės, popiežiaus Jono Pauliaus II mirtis ir laidotuvių dėsnių kiek nukreipė nuo savų rūpesčių. Bet tik laikinai. Visgi iki gegužės 9-osios ir Maskvoje ruošiamų pergalės šventės prieš nacistinę Vokietiją iškilmų liko mažiau negu mėnuo. Patriotiškai nusiteikusius lietuvius džiugina tai, kad Lietuvos prez. Valdas Adamkus (kartu su Estijos valstybės vadovu Arnold Ruutel) turėjo pakankamai drąsos ir tautinio solidarumo atvesti Rusijos prezidento kvietimą šventėje dalyvauti. Pasak „The Economist“ žurnalo (2005.04.02), tas atsakymas yra tamsus debesėlis, uždengęs giedrį Maskvos padangę. Ją dar patamsino Lenkijos prezidento Aleksander Kwasniewski tvirtinimas, kad Rusija privalo pasmerkti 1939-aisiais, dar prieš Antrojo pasaulinio karo pradžią, padarytą slapta sutarimą, kuriuo Hitleris ir Stalinas pasidalino ne tik Baltijos valstybes, bet ir Lenkijos teritoriją. Tas suokalbį pasmerkė šias valstybes kone pusšimčiui metų komunistinio režimo priespaudai. Beje, nepaisant pareikšto nepasitenkinimo, Lenkijos prezidentas visgi į Maskvą vyks.

Antra vertus, Lenkija nebuvo sovietų okupuota tikrai to žodžio prasme. Okupacijos našta teko pakelti tik trims Baltijos valstybėms. Gaila, kad šias tris bendro likimo seses dabar atskyrė nesutarimas dėl dalyvavimo Maskvoje gegužės 9 d. Latvijos prezidentė Vaira Vike-Freiberga kone pati pirmoji iš pakviestųjų prisidėjo iškilmėse dalyvauti. Ir galbūt tikrai prasminga, kad JAV prez. George W. Bush gegužės 6 d. ruošiasi apsilankyti Latvijos sostinėje, tuo parodydamas vienodą palankumą visoms trimis Baltijos šalims (jis jau anksčiau lankėsi Vilniuje) ir net perspėjimą Rusijos prezidentui: Amerika stebi jo machinacijas iš sovietų imperijos išsprūduosiose ir nepriklausomybę atkūrusiose valstybėse!

JAV prezidentas žada lankytis ir Gruzijoje, kuriai taip pat reikia akivaizdaus ženklo, kad Amerika vertina demokratijos kurimo pastangas. Gruzija, taip pat Ukraina, šiuo metu pa-

tiria tuos pačius subtilius ir nelabai subtilius Maskvos spaudimus, kurie buvo taip ryškūs, Baltijos valstybėms bei Lenkijai žengiant į Europos Sąjungą ir NATO.

Jau žinome, kad gegužės 8-9 d. Lietuvoje ruošiamos susikaupimo ir visų Antrojo pasaulinio karo bei okupacijų aukų (tiek bolševikų, tiek nacių) prisiminimo, pagerbimo dienos. Kol kas šioje Atlanto pusėje, atrodo, tik Amerikos Lietuvių tarybos (ALTO) centro valdyba gegužės 8 d., sekmadienį, Čikagoje yra paskyrusi prisiminti mūsų tautos kankinius. Kadangi tą sekmadienį šiame krašte švenčiama Motinos diena, bus proga prisiminti, kad lietuvių tautos kančios ir netektys ypač palietė lietuves motinas. Nepakanka statyti paminklus partizanų motinoms ar tremtinėms. Nors tai gražu ir prasminga, bet būtų dar prasmingiau šiemet tą vieną dieną mūsų tautos kankines motinas pagerbti bendra malda ir susikaupimu.

Tikėkimės, kad ir kituose lietuvių telkiniuose gegužės 8 d. (mums sekmadienį patogiau ruošti bet kokius renginius, nes savaitės dienomis dirbame) būtų ruošiamos tokios susikaupimo valandos. Bet už vis svarbiausia, kad jos būtų ruošiamos visų kartu, ne pavienių organizacijų, parapijų ar net individų. Ypač prasminga, jei į šį prisiminimą būtų įjungtos kitos, buvusios sovietų „įtakos sferoje“, valstybės, visų pirma, žinoma, latviai ir estai. Turime dar kartą priminti vietiniais gyventojams, juo labiau politikams, valdžios žmonėms, kad ši skaudi mūsų istorijos žaizda neužgyjusi. Gjįmas prasidės tik tada, kai tu žaidžų kaltininkę — Rusiją, Sovietų Sąjungos palikūnę — prisipažins kalta ir atsiprašys. Gegužės 8-oji turi tapti didinga manifestacija, parodanti ir saaviems (ypač jaunesnėms kartoms), ir kitataučiams, kad lietuviams reikėjo laukti dar bent 50 metų; kol karas pagaliau pasibaigė ir svetima kariuomenė buvo iš Lietuvos išvesta! Tik tuomet lietuvių tauta galėjo atkurti nepriklausomybę ir švesti pergalę — ne tik prieš nacius, bet ir prieš sovietus.

LIETUVIŲ PASTANGOS PERIMANT ŠV. MIKALOJAUS BAŽNYČIA

Kun. E. Paulionis

Nr. 4

„Gubernatorius priėmė šią deputaciją labai maloniai. Iš sykiio pasakė, kad jis pilnai pritaria jų reikalavimams ir randa, jog jie esą visai teisingi ir pilnai pamatuoti. Tarp kitko pranešė, jog ir jo liokajus esą lietuvis ir nemokas lenkiškai. Kartą jis, gubernatorius, paklausęs savo liokajaus, kaip jis galįs atlikti savo dvasiškąsias pareigas, kadangi jokioje Vilniaus bažnyčioje nesą lietuviškų pamaldų. Liokajus atsakęs, jog turįs prieglaudoje vieną pažįstamą kunigą, kuris mokas lietuviškai ir sutinkas išklausyti jo išpažinties. Taigi iš to jis pats esąs giliai įsitikinęs, koks tai vargas lietuviams, neturintiems Vilniuje savo bažnyčios. Taip jiems bešnekanč, įėjo tas pats liokajus ir pranešė gubernatoriui, kad atvažiuos Jo Ekscelencija Vilniaus vyskupas Zdanavičius. Gubernatorius paprašė lietuvių kiek palaukti, o pats išėjo ir priėmė vyskupą kitame kambaryje. Sugrįžęs atgal, pasakė lietuvių delegacijai, kad vyskupui apie juos nieko neminėjęs; patarė lietuviams kreiptis tuo dalyku į generalgubernatorių, kadangi ten esanti paskutinioji instancija. Jeigu generalgubernatorius paklausys lietuvių jo nuomonės, tai busi pasakyta, kad jis pilnai užjaučias ir nieko prieš tai neturįs. Atsisveikinus, deputacija išėjo“.

Sunkiai sekėsi lietuviams sudaryti delegaciją, kuri vyktų pas patį generalgubernatorių. Povilas Matulionis, būdamas valdininkas, jokių būdu nesutiko eiti. Todėl išsirengė Donatas Malinauskas, Andrius Domaševičius, Kazys Liansbergis ir dar kažkas ketvirtas.

Po to delegacija nuvyko į generalgubernatoriaus rūmus.

„Generalgubernatorius Orzeviskis visokias deputacijas priimdavo paprastai ne vienas, o išdavo savo valdininkų lydimas. Taigi ir prie lietuvių išėjo su didžiausia iškilmė. Pats atsistojo viduryje, o iš visų pusių stovėjo įvairiausi valdininkai, mažesnieji iš kraštų, o aukštesnieji arčiau prie jo. Generalgubernatoriui baigiant kokį nors sakinį, visi linktelėdavo galva lyg vaizdingiau patvirtindami jo žodžius. Ar tai vyskupo Zdanavičiaus perspėtas, ar tai pats dėlei savo pažvalgo, generalgubernatorius nuo pat pradžios išreiškė lietuviams savo neįsitikėjimą. Pranešė lietuviams, jog visų pirma pamaldos bažnyčiose turinčios būti atliekamos rusų kalba ir liepė jiems

atsiminti imperatorienės Katrinos įsakymą apie tai. Tuomet Malinauskas pasakė, kad vėliau buvo išleistas imperatoriaus Mikalojaus I įsakymas, kuriuo aršiausia draudžiamą skelbtą bažnyčiose rusų kalba pamokslus. Pagaliau generalgubernatorius pranešė, kad Jo Ekscelencija („gerbiameis senukas“, kaip jis išsireiškė) nutaręs kokioje tai bažnyčioje įvesti pamaldas lietuvių kalba, bet neatsimenąs kurioje. Patarė kreiptis dėl to klausimo į savo kanceliarijos viršininką Gololobovą. Tuo ir pasibaigė deputacijos pasikalbėjimas“.

Donatui Malinauskui kreipiantis pas Gololobovą prašydamas, kad generalgubernatorius buvo sumaišęs Šv. Mikalojaus bažnyčios reikalus su Žaslių bažnyčios reikalais. Tuo metu per Velykas Žasliuose kunigas Kazimieras Kibelis, eidamas su procesija apie bažnyčią, užgiedojo pirmą kartą lietuviškai. Lenkuojantieji bajorai sukėlė sąmyšį ir užsigėdė su lietuvišais fiziškai susidoroči.

„Išgirdę tai, lietuviai nutarė antru sykiu eiti į generalgubernatorių ir pranešti jam, kad Vilniuje iki šiol vyskupas dar nėra pavadęs lietuviams jokios bažnyčios. Deputacijoje dalyvavo tie patys žmonės, kaip ir pirmą sykį. Pataikė tačiau labai nederu laiku. Mat tą naktį, kada atsilankė lietuviai, mirė čia pat, jo rūmuose, generalgubernatoriaus švogeriš Sachovskio. Nors generalgubernatoriaus kanceliarijos valdininkai perspėjo lietuvius, kad šiandien esanti nepatogi diena pasimatymui, tačiau lietuviai, žinodami, jog antru sykiu ne taip jau greit begalės vėl susirinkti, nutarė vistiek eiti. Šiuo žygiu generalgubernatorius išėjo į lietuvių pats vienas be valdininkų palydovų ir, baisiai įpykęs, pradėjo šaukti, kad lietuviai trukdą jį, užduodami jam neišrašamus klausimus, kad čia jie kelia maištą, kad jie patys esą netikėliai ir jiems rūpi tik tiktai išnaudoti bažnyčią savo reikalams. Malinauskis bandė jam paaiškinti šį-tą, bet, generalgubernatorius dar labiau ant jo suriko. Tuomet tasai nutilo ir laukė, kad įsai, išsirekęs, pagaliau nutils, ir bus vėl galima kalbėti. Čia daktaras Domaševičius, manydamas, kad Malinauskis vienas nebegali atsigodėti ir jam išdėstyti savo reikalą, pats pratarė nuo savęs į generalgubernatorių, bet tasai dar labiau ant jo suriko. D-ras Domaševičius tuomet, padaręs žingsnį atgal, instinktyviai rankas išskėtė. To jau buvo gana. Bus daugiau.“

Laiškai, nuomonės, komentarai

TURINT GERUS NORUS — LB IR LF SUSITARIMAS ĮMANOMAS

Pastarosiomis savaitėmis, spaudoje mirgant JAV LB ir LF vadovybių pareiškimams dėl naujų Lietuvių fondo įstatų, dažnai man uždodamas šis klausimas: „Ar aš, darbuotojas LB atstovu JAV LB ir LF Pasitarimų grupėje, tikiu, kad konfliktuojančių šalių susitarimas dėl LF įstatų yra įmanomas?“ Į klausimą nedvejodamas atsakau: „Taip! Ne tik susitarimas yra įmanomas, bet jis yra būtinas bei privalus tiek JAV LB, tiek LF. Jei nesugebėsime susitarti, pamirškime norus LF užauginti iki 20 mln. dolerių kapitalo, atsakykime siekio JAV LB išlaikyti išsiviję vienijančią centrinę instituciją!“

Prieš pasiūlant, kaip galėtume apraminti kovingai nusiteikusias konflikto šalis ir pasiekti kompromisinį susitarimą, trumpai pažvelkime, kas daugiau ar mažiau yra atlikta ir kokios yra šiuo metu užsilikusios pagrindinės nesutarimo priežastys.

Po daugiau kaip trijų mėnesių darbo, kelių posėdžių pasvėstų savaitę, eilės telekonferencijų, tarpusavio skambučių ir pasikeitimų elektroniniu paštu Pasitarimų grupė, vadovaujama JAV LB Krašto valdybos pirm. Vaivos Vėbraitės ir LF valdybos pirmininko Arvydo Tamulio, nuomos suderino ir parengė naują LF įstatų projektą. Nebuvo tai lengvas darbas! Privilejome „įstoti vieni į kitų batus“, pamiršti praėjusias nuoskaudas ir nesutarimus, eiti į kompromisus. Siekėme tiek JAV LB, tiek LF atseikti vienodai. V. Vėbraitės žodžiais: „Ėmėm po plunksnelę ir dėjomės ant svarstyklės lektučių, kad ir kurią nors pusę nenusvertume, kad derybose išliktume nešališkai“. Iš tikrųjų naujai paruoštų įstatų projektu negali visiškai džiaugtis nei viena pusė. O tai liudija, kad Pasitarimų grupės pasiekimas ir 2004 m. gruodžio 3 d. data pažymėtas LF įstatų projektas esąs tinkamas.

2004 m. gruodžio 4 d. Pasitarimų grupė Pasaulio lietuvių centre Lemont, IL, su LF įstatų projektu, atskirai vykusiame posėdyje, supažindino JAV LB Tarybos prezidiumą (pirm. adv. R. Narušienė) ir LF Tarybą (pirm. dr. A. Razma), LF įstatų komisiją bei LF valdybos narius. Ne visais LF įstatų projekto aspektais visu sutikta, visgi iš Lemonto išvykome įsitikinę, kad JAV LB ir LF pritarimus sutartam įstatų projektui turime. Įsitikinimus patikslino savaitę vėliau vykusiame JAV LB Krašto valdybos posėdyje priimtas nutarimas, teigiamai įvertinęs Pasitarimų grupės darbuotojų, kas buvo sutarta Pasitarimų grupėje. LF Tarybos nutarimu kovo 2 d. projektas

yra pateiktas š.m. balandžio mėnesį įvykstančio LF metinio suvažiavimo tvirtinimui. Tenka pastebėti, kad dėl to LF Tarybos nutarimo, JAV LB vadovybė atsisakė pritarti LF Tarybos įvykdytiems LF įstatų projekto pakeitimams, juose išdėstyti Pasitarimų grupės pasiekti geranoriškų kompromisų pakeitimams, griežtai pasisakė prieš LF Tarybos bei Valdybos plačiai platinamą teigimą, kad LF Tarybos gerokai pakoreguotam bei patvirtintam projektui yra pritarusi JAV LB.

Kiek žalingi LF Tarybos įvesti pakeitimai? Ar dar tebėra įmanoma LF ir JAV LB dėl įstatų susitarti? Kaip Pasitarimų grupės dalyvis, LF Tarybos patvirtintuose įstatuose išdėstyti esminius punktus, konfliktuojančius su Pasitarimų grupės sutartu gruodžio 3 d. projektu. Štai tie pagrindiniai punktai, argumentai, ir siūlomos patisos:

1. Likvidavimas (XV-4 straipsnis): LF Tarybos patvirtintų įstatų projekto būtina sugrąžinti išbrauktą žodį „Lithuanian“, užtikrinant, kad LF turtas likvidacijos atveju atitekt specifinai LIETUVIŲ INSTITUCIJOMS, kurios, savaisiais tikslais atitinka JAV federalinių mokesčių kodą. Kai matome nelietuvių rankose atsidūrusį šimtmetį Amerikos lietuvių Romos Katalikų susivienijimą, eilėje vietovių lietuvių įkurtus klubus ir bažnyčias, būtų nedovanotina mūsų aukomis ir palikimais sukaupia LF turtą nebandyti išsaugoti lietuviškiems reikalingams. „Draugo“ š.m. balandžio 2 d. skylyje išspausdintas vyr. redaktorės D. Bindokienės vedamasis „Išskant bendro vardiškio“ šiuo klausimu ypač stipriai ir teisingai pasisako.

2. Likvidavimas (XV-1 straipsnis): Pasitarimų grupės sutartas projektas numatė, kad LF narių visuotinam susirinkimui nutarus LF likviduoti, JAV LB Tarybai suteikiama teisė 60 dienų laikotarpyje likvidacijos nutarimą priimti ar atmesti. Jei LF nariai likvidacijai nepritarė, JAV LB Tarybos sprendimą tačiau jie galėtų pakeisti (override) 3/4 registruotų LF narių balsų dauguma. Šį punktą Pasitarimų grupė įrašė norėdama turėti dar vieną saugiklį, kuris užtikrintų LF išsaugojimą, o pati blogiausiu atveju jo likvidacijos skaidrumą. LF Tarybos patvirtintame projekte bandymas JAV LB Tarybos tvirtinimą apleisti su įrašyta fraze „...pasitarusi su JAV LB direktorių taryba...“ nesuteikia likvidacijai būtiną „įstatyminių dantų“ ir siekiamo visuomeninio skaidrumo. Juo didesnis klūtis sudarysime „prichvatizavimui“, tuo greičiau išsaugosime mūsų institucijas.

3. Komitetas (XII-2 straipsnis): Pasitarimų grupės sutartas projektas LF Pelną skirstymo komiteto sudėtyje numato pirmininką, po tris (3) LF ir tris (3) JAV LB deleguojamus narius, ir du (2) antrininkus. Pirmininkas, kurį skiria LF Taryba, balsuoja PSK narių balsams pasidalinus ar siekiant įteisinti nutarimą specifiniu klausimu (to effect outcome of the vote). Šio įstatų punkto formulavimu, Pasitarimų grupė siekė PSK-ję išlaikyti JAV LB ir LF lygiateisiškumą, sutarta prieš daugiau kaip 40 metų, esant partneriais LF kūrime.

4. Susitarimų taisyklės (IV-6 straipsnis): Pasitarimų grupės sutartame LF įstatų projekte LF metiniai ir specialūs susirinkimai privalo būti vedami pagal šiame krašte visuotinai priimtas taisykles: Robert's Rules of Order ir American Bar Association Stockholder Meeting Rules. LF Tarybos patvirtintame įstatų projekte į jokias susirinkimų taisykles nuorodų nėra. Pasiūtenkinama pareiškimu: „LF metiniai ir specialūs susirinkimai vedami pagal LF direktorių tarybos priimtas ir nariams pateiktas taisykles ir darbo tvarką“. Nepasisekimo net dėl eventualaus veiklos taisyklių paruošimo. LF įstatuose veiklos taisyklių klausimu turėtų būti konkrečiai pasakyta, dėmesin imant faktą, kad LF nėra akcininkų (shareholders) pobūdžio korporacija, kur žmonės savo pinigų investuoja, gauna palūkanas, o akcijas gali parduoti. Fondas yra visuomeninė korporacija, turinti narius, aukomis sukaupia negrąžinamą kapitalą, tikslu kaupti lėšas paremimui specifinių lietuviškų uždavinių.

5. Į LF įstatų būtina sugrąžinti dabartiniuose LF įstatuose esantį teigimą: „Metinis narių suvažiavimas yra vyriausias LF organas“. Suvažiavimas svarstė ir priima sprendimus, kuriuos LF taryba bei valdyba privalo vykdyti. Deja, LF Tarybos patvirtintame projekte visa tai pateikiama miglotai.

6. LF Tarybos priimti įstatai nenumato Kontrolės komisijos, institucijos veiklos skaidrumo įtvirtinti. Kontrolės komisijos vietoje įvedamas „nepriklausomo revizoriaus“ samdymas. Paskutiniųjų kelių metų Amerikos korporacijų patirtis su audito firmomis atskleidė finansinius pažeidimus, sąmoksliską veiklą su korporacijų pareigūnais, neretai privedusius firmas net prie bankroto. Neapsieisime LF bei profesionalios buhalterijos firmos samdymo finansiniais raportais paruošti, tačiau LF įstatų gražinkime iš LF narių tarpo renkama Kontrolės komisija. Jos veikla nieko nekainuos, jos nariai seks mūsų spaudą, vartys LF įstaigoje bylas bei narių sąrašus, stebės ir su mumis pasidalins teigiamais bei kritiškais LF veiklos vertinimais. O tai ypač svarbu, aukomis ir palikimais ugdant LF!

O kokią gi išeitį siūlau? Siūlau LF vadovybei š.m. balandžio 30 d. įvykstančio narių suvažiavimo darbotvarkėje skirti laiko kertiųjų LF Tarybos įstatų straipsnių peržiūrai, papildymui ir eventualiam balsavimui. Priturkūs laiko, nieko neatsitiks, jei teks pabalsuoti ir paštu. Turime LF įstatų ištvėrusius per 40-tį metų, tad „dangus negriūva“. Jokių būdu suvažiavime nesivadovaukime „jėgos politika“. Pasitarimų grupės veikla įrodė, kad suteiktus laiko išaiškinimui, sugebame nuomos suderinti, vienas kitą suprasti. Būkime pakantūs kiekvienai nuomonei. Atsimintina, kad geriausiai LF lietuviškiems tikslams pasitarnausime, kai suderinsime pažūrų įvairumo ir vienybės sąvokas. Esu optimistas, kad LF vadovų būsiu išgirstas!

Algimantas S. Gečys
Philadelphia, PA

Liepsnos Laumė
Lemont, IL

Pastaba: autorės pavardė redakcijai žinoma.

KRAUKIME LIETUVYBES IŠLAIKYMO KRAITĮ KARTU

Skaitantys Danutės Bindokienės vedamąjį „Išskant bendro vardiškio“ ir įsigilinę į pateiktas mintis, turės rimtai susirūpinti ir pradėti ieškoti, kur gi yra „šuo pakastas“, kad niekaip neprieinama prie dar naujesnio susitarimo tarp Lietuvių fondo ir Lietuvių bendruomenės.

Lietuvių visuomenė, skaitydama gražius pranešimus apie pasiektą susitarimą tarp LF ir LB, išreiškė savyje džiaugsmą, kad galiausiai padarytas „galas“ nesutarimams. Nariai, gavę pranešimus iš Lietuvių fondo valdybos apie artėjantį narių suvažiavimą, pastebėjo, kad skelbtas susitarimas – kompromisas, Lietuvių fondo Tarybos buvo atmestas.

Kyla klausimas, kodėl atsirado toks nenoras bendradarbiauti? Kūrimosi metu Lietuvių fondas ir Lietuvių bendruomenė gražiai sugyveno, norėdami, kad fondo įplaukos kuo greičiau augtų ir įgalintų lietuvišką instituciją remiamą lietuvių išlaikymui.

Norint, kad LF augtų, reikia grįžti prie Danutės Bindokienės paskelbtų minčių, ieškoti bendro vardiškio, galinčio suvienyti abi visuomenines organizacijas bendram darbui.

Antanas Paužolis
Chicago, IL

ATSAKYMAS Į KLAUSIMĄ DEL LF IR LB BENDRADARBIAVIMO

Neturėtų būti tokio klausimo iš viso. Nėra jokių abejonių, kad JAV LB ir LF galėjo, gali ir galės bendradarbiauti. Kiekviena lietuviška organizacija turi savo paskirtį ir tikslus. Didesnė dalis organizacijų yra narių organizacija. Gaila, kad ne kiekvienoje organizacijoje jos eilinis narys turi teisę ar progą pasisakyti savos organizacijos reikalais.

Spaudoje naudojamas žodis „skaidrumas“. Abejoju, kad kiekvienas asmuo tikrai žino ką tas žodis reiškia. Kiek teko pastebėti, tie, kurie vartoja žodį skaidrumas, dažnai pamiršta pasiūlyti ir veidrodį.

Kiekviena organizacija turėtų rūpintis tik savo reikalais, sukaupdama visą savo energiją į savo kilnių tikslų pasiekimą. Visiškas draugiškas bendradarbiavimas vyks toliau, nesvarbu, ką ketetas asmenys stengiasi pasiekti ar patenkinti savo egoizmą.

Kęstutis Ječius
Villa Park, IL

SKELBIMAI

ISNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$620-\$650;
2 mieg. — \$710-\$750.
Tel. 630-910-0644, Jana.

Šalia „Seklyčios“
išnuomojamas 2 mieg.,
4 kamb. butas.
Tel. 773-776-2462 Dana
arba 773-471-2898 Antanas

„DRAUGO“ SKELBIMŲ SKYRIUS 773-585-9500

SU ŠYPSENA

Del beždžionių ir arabų
Nebekvaršinkim galvos,
Istatuose parašyta —
Del lietuviškos veiklos!

Gal geriau užbaigti gintus
Ir daryti, ką tik reik,
Kad jau dirbantiosios grupės
JAV nestotų veikti.

Liepsnos Laumė
Lemont, IL

Pastaba: autorės pavardė redakcijai žinoma.

KRAUKIME LIETUVYBES IŠLAIKYMO KRAITĮ KARTU

Skaitantys Danutės Bindokienės vedamąjį „Išskant bendro vardiškio“ ir įsigilinę į pateiktas mintis, turės rimtai susirūpinti ir pradėti ieškoti, kur gi yra „šuo pakastas“, kad niekaip neprieinama prie dar naujesnio susitarimo tarp Lietuvių fondo ir Lietuvių bendruomenės.

Lietuvių visuomenė, skaitydama gražius pranešimus apie pasiektą susitarimą tarp LF ir LB, išreiškė savyje džiaugsmą, kad galiausiai padarytas „galas“ nesutarimams. Nariai, gavę pranešimus iš Lietuvių fondo valdybos apie artėjantį narių suvažiavimą, pastebėjo, kad skelbtas susitarimas – kompromisas, Lietuvių fondo Tarybos buvo atmestas.

Kyla klausimas, kodėl atsirado toks nenoras bendradarbiauti? Kūrimosi metu Lietuvių fondas ir Lietuvių bendruomenė gražiai sugyveno, norėdami, kad fondo įplaukos kuo greičiau augtų ir įgalintų lietuvišką instituciją remiamą lietuvių išlaikymui.

Norint, kad LF augtų, reikia grįžti prie Danutės Bindokienės paskelbtų minčių, ieškoti bendro vardiškio, galinčio suvienyti abi visuomenines organizacijas bendram darbui.

Antanas Paužolis
Chicago, IL

ATSAKYMAS Į KLAUSIMĄ DEL LF IR LB BENDRADARBIAVIMO

Neturėtų būti tokio klausimo iš viso. Nėra jokių abejonių, kad JAV LB ir LF galėjo, gali ir galės bendradarbiauti. Kiekviena lietuviška organizacija turi savo paskirtį ir tikslus. Didesnė dalis organizacijų yra narių organizacija. Gaila, kad ne kiekvienoje organizacijoje jos eilinis narys turi teisę ar progą pasisakyti savos organizacijos reikalais.

Spaudoje naudojamas žodis „skaidrumas“. Abejoju, kad kiekvienas asmuo tikrai žino ką tas žodis reiškia. Kiek teko pastebėti, tie, kurie vartoja žodį skaidrumas, dažnai pamiršta pasiūlyti ir veidrodį.

Kiekviena organizacija turėtų rūpintis tik savo reikalais, sukaupdama visą savo energiją į savo kilnių tikslų pasiekimą. Visiškas draugiškas bendradarbiavimas vyks toliau, nesvarbu, ką ketetas asmenys stengiasi pasiekti ar patenkinti savo egoizmą.

AR YRA ĮMANOMAS LF IR JAV LB TAIKUS TARPUSAVIO BENDRADARBIAVIMAS?

I šį klausimą atsakymas privalo būti teigiamas. Iš esmės abiejų šių organizacijų nariai yra tie patys žmonės: Amerikos lietuviai. LF nariai yra taip pat JAV LB nariai; Lietuvių fondas buvo įkurtas dr. A. Razmos ir jo bendraminčių, kurie visi buvo ir yra nuostabi bendruomenininkai. Vytas Kamantas, dabartinis LF tarybos pirmininkas, yra mums visiems pažįstamas kaip didelis bendruomenininkas. Jis yra daug dirbęs tiek JAV LB, tiek PLB. Kai jis buvo išrinktas LF tarybos pirmininku, kai kuriems iš mūsų atrodė, kad per jį tikriausiai LF ir JAV LB galės išvystyti sklandų bendradarbiavimą. Bet dabar buvo tiesiog nuostabu skaityti „Drauge“ JAV LB tarybos prezidiumo pareiškimą dėl LF įstatų pakeitimo, kurio rezultatas: LF bus beveik visiškai atsiskyręs nuo JAV LB. Dėl ko šitai norima daryti? Kas yra blogo su dabartiniais įstatais? Nejaugi LF vadovai nori padaryti LF tarsi salą, atskirtą nuo mūsų visų? JAV Lietuvių bendruomenė per savo narius ir apylinkes yra davusi Lietuviių fondui pradžią ir yra visuomenė, kuri palaikys. Daugelis mūsų davėme aukas Lietuviių fondui kaip visuomeninei organizacijai, veikiančiai JAV Lietuvių bendruomenės rėmuse. Ir JAV LB ir LF yra nepelno organizacijos, ir jų tikslas yra patarnauti lietuviams bei lietuvių. Dirbdamas kartu su JAV LB, LF visuomet turėjo ir turės didelį visuomenės pasitikėjimą, ir man yra visiškai nesuprantama, kodėl norima tokį pasitikėjimą griauti? Nejaugi norima paversti LF į Pelną organizaciją (kaip, pvz., Enron), kurios vadovybė nori turėti neribotas galias. Bet kam tu gi gali reikia: lietuviams ir Lietuvai padėti galima remiantis dabartiniais įstatais. Kam reikia gerai veikiančią organizaciją reformuoti? Lietuvių fondas ir JAV Lietuvių bendruomenė turi būtina, „rasiti bendrą vardiškį“. Laikykimės kartu ir tvirtėkime.

Vytautas Bieliauskas
Cincinnati, OH

APIE ĮGALIOJIMUS

„Draugo“ balandžio 5 d. „Čikagoje ir apylinkėse“, ar kaip liaudis vadina „pletkų“ skyrelyje, radau įdomią žinutę. Aštuoni garbūs asmenys (J. Budrienė, T. Getienė, P. Kisieliūnas, R. Narušienė, N. Nausėdienė, R. Remienė, B. Vilutienė, ir B. Vindašienė), aiškina, kad Lietuvių fondas žinias klaidoje reklamuoja naujų įstatų priėmimą... apskritai tęsia laiką... stengiasi, kad nieko nebūtų rašoma spaudoje. Laiško pabaigoje nei mur—mur apie Lietuvių bendruomenėje turimas savo pozicijas, tik ragina jų adresais siųsti Lietuvių fondo balandžio 30 d. suvažiavimui balsavimo įgaliojimus.

Budama savanaudė, žinutę pradėjau lenkti į savo pusę. Jeigu šis aštuontukas, vien tik kaip LF nariai deda pranešimą, kad įgaliojimus gali siųsti jų vardu ir adresu, kodėl tada ne mano? Liuda Germanienė, Lietuvių bendruomenės ir Lietuvių fondo narė, gyvenanti ten ir ten priima suvažiavime

STASYS CONSTRUCTION

Stalniai darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“ „soffits“, „decks“, „gutters“, „plokštės“ ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turu darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

negalėsiančių dalyvauti LF narių įgaliojimus balsuoti. Ar aš balsas atiduosiu LB ar LF naudai, tai mano biznis. Tik man prisiglaust prie sąrašo devintu numeriu būtų keblu, nes nesu Lietuvių bendruomenės tarybos narė, o visi pasiskelbė tik fondininkais yra. Todėl, kam jie skirs surinktus įgaliojimus, taip pat tik jų biznis. Ne visai švarus, bet biznyje tokie dalykai pasitaiko.

Liuda Germanienė
Lisle, IL

QUO VADIS LIETUVIŲ FONDO OPONENTAI?

Prasidėjo puolimai, šmeižtai apie Lietuvių fondą ir jo vadovybę.

Lietuvių fondas auga nuostabi greičiu, remia lietuvių darbus milijonais dolerių, fondo organizatoriai nuo pat jo pradžios dirba savanoriškai, be atlyginimo, patys įnešę po keiliolika tukstančių dolerių į pagrindinį fondo kapitalą. Įstatuose aiškiai parašyta, kad Lietuvių fondo Tarybos nariai negali net skolintis iš fondo. Lietuvių fondo Taryba yra atsakinga už fondo turtą LF nariams ir JAV valdžiai.

Bet kai kam tas negerai?

Kodėl? Ar, kad Lietuvių fondo vadovybė per 44 metus pasižymėjusi iš idealizmo lietuvių labui dirba? Ar, kad fondo vadovybės sumanumo ir visuomenės pasitikėjimo dėka, sukaupė fonde per 15 milijonų dolerių pagrindinio kapitalo? Ar, kad lietuvių darbuotojai remti jau paskirstė daugiau kaip 11 milijonų dolerių? Ar, kad per paskutinius penkerius metus skirstoma po vieną milijoną dolerių? Ar, kad Lietuvių fondas stipriai remia Lietuvių bendruomenės ir kitų organizacijų veiklą, liuanistines mokyklas, studentus, kultūros centrus, jaunimo stovyklas, žiniasklaidą? Ką jos darytų be nuolatinių Lietuvių fondo paramos? Ar už tai reikia bausti Lietuvių fondo vadovybę, ją įvairiais prasimanytais įtari-

mais pulti?

Lietuvių fondo oponentai, kur einate? Ką tu norite pasiekti? Ar norite sunaikinti Lietuvių fondą, o gal jį padaryti izdu savo tikslams?

Dr. Antanas Razma
Burr Ridge, IL

LB PRIEŠ LF

Ir vėl į karą su Lietuvių fondu. Kodėl? Dangus dar negriūva ir LF vadovybė nesirenčia fondą uždaryti ar pakeisti jo tikslus.

LF įstatų 1 skirsnis sako, kad LF pinigai gali būti naudojami tik lietuviškiems reikalingams. Inkorporavimo dokumentai aiškiai sako... objective of the Corporation is to perpetuate Lithuanian cultural heritage... Ten išdėstyta, kad pinigai gali būti naudojami tik organizacijoms, kurios siekia išlaikyti lietuvių. Tai aišku, kad šventimačiai to nedaro.

Atrodo, kad pagrindinė Lietuvių bendruomenės vadovybės veikla yra ginciai su LF, kas tikrai neduoda gero įvaizdžio, norint išlaikyti veiklią ir aktyvią Lietuvių bendruomenę. Ieškant naujų narių į valdybas, sunku pateisinti vadovybės gincų reikalingumą. Daug vyresnio amžiaus bendruomenininkų nori užleisti savo užimamas pareigas jaunesniesiems, bet jų labai mažai. Kodėl? Gal užuot eikvojus laiką gincams, vertėtų energiją kreipti atjauninant bendruomenininkų gretas.

Siūlau LB vadovybei daugiau pasitikėti LF, kuris yra pagrindinis LF išlaikytojas. Vietoje gincų ir bereikalingų fondo darbuotojų užgauliojimų, reikėtų jiems padėti už efektingą, nesavanaudišką darbą, kurie išugdė LF iki šių dienų. Jeigu kada ir prisieis LF likviduoti, tai tikrai ne greitai, ir tai nebus pagal dabartines taisykles. Praėjus kiek laiko, kiti vadai galės vėl taisykles pakeisti pagal to laiko reikalavimus. Tai gal nėra dėl ko ir gincytis. Mažiau kalbų, daugiau darbų.

Vytautas Alksninis
JAV LB CT apygardos ir Rytų CT apylinkės pirmininkas

SIŪLO DARBA HELP WANTED LABORER / AIR DUCT CLEANER'S ASSISTANT Some English Necessary. \$9.00/hour. 708-450-8212	SIŪLO DARBA Jobs available in WI. Eng, DL, Exp. required. SS helpful, pay \$90 and up. Call 262-657-8044.
PASLAUGOS STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS Agents Frank Zapolis (versle 49 metai) Off. Mgr. Aukse S. Kane, Vilma Jariūnė, Virginia Smaikaitienė kalba lietuviškai. FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805 Tel. 708-424-8654, 773-581-8654	NEKILNOJAMASIS TURTAS GRET PARDUODA Landmark properties Bus. 773-229-8761 Res. 708-425-7160 Mobil 773-590-0205 Pager 630-314-4330 RIMAS STANKUS • Čikagoje ar priemiestiuose • Greitas ir sąžiningas patarimas • Nuosavybės įkainavimas veltui • Tarpininkaujame gaunant paskolą • Pensininkams nuolaida
ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND www.atlanticexpresscorp.com Ocean Freight Krovinų gabenimas laivu į visas pasaulio šalis. Auto Export Krovinų gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis. Air Freight Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis. Small Packages Krovinų pervažimas visoje Amerikoje. Trucking Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje. 8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680 Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363	

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

TALINAS

Estijos parlamentas suteikė įgaliojimus Reformų partijos vadovui Andrus Ansip sudaryti Vyriausybę iš Reformų partijos, Centro partijos ir Liaudies sąjungos atstovų. Už šį sprendimą balsavo 53 deputatai, prieš buvo 40. Naujoji koalicija parlamente turės 53 balsus, iš viso šalies įstatymų leidžiamosios institucijos yra 101 deputatas. Kalbėdamas parlamente 48 m. A. Ansip vyresis, kad Vyriausybės Estijoje pradės kada nors dirbti nuo rinkimų iki rinkimų.

VARŠUVA

Lenkijos Vyriausybė nusprendė savo karių iš Irako išvesti 2005 m. pabaigoje, kaip ir buvo siūloma, pranešė gynybos ministras Jerzy Szmajdzinski. „Vyriausybė tokią poziciją pasirinko išnagrinėjusi politinę padėtį Irake ir pažangą, padarytą kuriant Irako nuosavos saugumo pajėgas, taip pat — mūsų pačių pajėgumus“, sakė J. Szmajdzinski. Lenkija, kuri yra viena artimiausių JAV sąjungininkių Europoje ir Irako centriname sektoriuje, esančiame ir pietus nuo Baghda, vadovauja maždaug 4,000 tarptautinės koalicijos pajėgų karių.

BRIUSELIS

Europos Komisija rekomendavo pradėti derybas su Serbija ir Juodkalnija dėl pirmojo Briuselio ir Belgrado susitarimo, kuris ilgai gali atvesti šią buvusią Jugoslavijos Respubliką į Europos Sąjungą. Praėjus beveik penkeriems metams po Slobodan Milošević nuvertimo pateikta rekomendacija yra atlygis už Belgrado bendradarbiavimą su Jungtinių Tautų (JT)

Hagos tribunolui, kuriam šiemet pasidavė daugiau nei dešimt karo nusikaltimais kaltinamų įtariamųjų.

OSLAS

Šalys aukotojos per konferenciją Osle pažadėjo Sudanui skirti mažiausiai 2,6 mlrd. JAV dolerių paramą — valstybei po ilgiausio Afrikos pilietinio karo atstatyti. Tai paskelbė šią konferenciją, kurioje dalyvauja 60 valstybių atstovai, surengusi Norvegija. JAV valstybės sekretorės pavaduotojas Robert Zoellick sakė, kad JAV ketina skirti 1-2 milijardus, tačiau Sudanas turi paremti sausio mėnesį sudarytą Šiaurės ir Pietų taikos susitarimą, kuriuo baigėsi 21 metų trukęs pilietinis karas, ir nuslopinti smurtą vakariniame Darfur regione.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV policija šalimais Kongreso rūmų pirmadienį sulaukė įtarimų sukėlusį vyrą ir neutralizavo jo krepšį, kuriame, jų manymu, galėjo būti sprogmenys. Juodai apsirengęs vyras patraukė pareigūnų dėmesį, prie Kapitolijs pastato ramiai stovėdamas nuleista galva ir už nugaros sunertomis rankomis. Šalimais jis buvo pasidėjęs du krepšius. 33 metų vyras yra atvykęs iš Kinijos ir prastai kalba angliskai. Prieš suėmimą jis reikalavo leisti susitikti su prezidentu George W. Bush. Vėliau paaiškėjo, kad krepšyje sprogmenų nebuvo.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

JAV gynybos sekretorius

Donald Rumsfeld, netikėtai atvykęs į Baghdad, antradienį perspėjo naujusios Irako vadovus dėl politinio „valymo“ ir favoritizmo, kurie galėtų išprovokuoti „pasitikėjimo Vyriausybės trūkumą ar korupciją“. Pasak sekretoriaus, JAV taip pat nepritaria bet kokiems žingsniams, dėl kurių užtruktų Irako politinės darbotvarkės vykdymas. Į šią darbotvarkę yra įtrauktas naujos konstitucijos parengimas iki rugpjūčio vidurio bei rinkimai gruodį.

AZIJA

JAKARTA

Indonezijos Sumatros saloje antradienį atsibudo ilgai „miegojęs“ Talang ugnikalnis, sukėlęs naują paniką bangą gruodį cunamio nusiaubtame regione ir privertęs tūkstančius gyventojų palikti savo namus. Vulkanas pradėjo veikti prieš pat aušrą. Iš kraterio pradėjus veržtis vulkaniniams pelenams, mokslininkai ragina jo papėdėje įsikūrusius vietos gyventojus palikti savo namus. Daugiau nei 20,000 ant kalno šlaitų gyvenančių žmonių jau buvo evakuoti iš savo namų anksčiau.

BEIJING

Kinijos premjeras Japonijai pareiškė, kad ji susitaikytų su istorija, pripažindama kančias, kurias ji sukėlė per Antrąjį pasaulinį karą, ir po Kinijoje bei kitose šalyse kilusių protestų rimtai susimąstytų apie savo siekius gauti vietą Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Taryboje. Antijaponiškos akcijos kilo Kinijoje Japonijai patvirtinus vadovėlį, kuriame, kritikuojant teigimu, užglaistomas smurtas, kinų patirtas nuo 1931 iki 1945 metų, per japonų okupaciją.

DVIDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A + A JUOZAS IR JADVYGA SAKALAI

Iškelia į Amžinybę 1985 m. balandžio mėn. 13 d.

Kai jaunystėje žydėjai ir tvirtu žingsniu
Laisvos tautos keliais žengei,
Už jos laisvę ir jos garbę
Sidabro kardu prisiekei šventai.

Tu puoselėjai mūsų tautos meilę
Didžiavaisi karžygiais tautos
Ir kartojai jos garbingą praeitį
Mūsų jaunoms kartoms.

Kai juodi debesys padanges gaubia,
Nutyla vėjas, medžių šlamesys,
O žmogus, keliaudamas žemišką kelią,
Pajunta, koks bejėgis yra jis.

Mieli Tėveliai, lai Aukščiausias jus globoja
Amžinoje kelyje visų,
Nes jis vienas ir teizino,
Kokiu keliavote gyvenimo keliu...

Nuliūdusios dukterys: Aušrelė Sakalaitė ir Ramutė Sakalaitė Mitchell su šeima

KO SIEKIA KLAUSIMĖLIS?

Geras mano bičiulis Algirdas karta pasakė: „Ar žiūrėjai, 'Klausimėlio' laida? Baisu pagalvoti, koks menkas mūsų visuomenės išprusimo lygis!“. Iš tiesų įdomu išgirsti, kad Anglijos karalienė Kleopatra, kad Antarktida kažkokios šalies sostinė, dar įdomiau su prezidentais, o ir visai juokinga, kai pasiklystama, atrodo, tarp trijų pušų.

Pagalvokim, kas nutiktų, jeigu laidos vedėjas pateiktų visus gatvėje ar aikštėse išsistiktinių praieivių išgautus atsakymus? Tarp jų būtų tikslų, teisingų, neturėtų ir juokingų, naivių, kvailių, nepasitikimų ir linksmų spėlinių. Tačiau į televizijos ekraną atrenkami tik kvaili, nesutvėpinti, tariamai juokingi atsakymai. Laidos vedėjas galima suprasti — jis toli gražu nesirengia visuomenės švieti. Jam maga kuo daugiau ir kuo kvailių žmonių parodyti. Laida turi patraukti publikos dėmesį ir būti linksmu, nuotaikinga. Todėl visi kiti atsakymai, išskyrus tariamai juokingus, atmetami.

Bet ar į visus ekspromtu metamus klausimus gebėtų atsakyti ir patys programos kūrėjai? Dar daugiau — ar visi profesoriai ir docentai, kameros užklupti gatvėje, nemirktelėję į visus atsiktinius klausimus, išpoškintų tikslus atsakymus? Nereikia būti Saliamonu, kad suvoktumė, ko būtent tokia laida siekiama? O siekiama, nutylint teisingus atsakymus, piršti nuomonę apie mūsų visuomenės neišprusimą ir jos tariamą žioplumą.

Bet ar tai nėra primityvus televizijos žiūrovų kvailinimas? Ko nors nežinojimą iškelus „vertybės“ rangą, iš tikrųjų apsisipjaudome patys.

Edmundas Simanaitis

VĒLIAVA PARDUOTA IŠ VARŽYTINIŲ

Amerikos vėliava, kuri, kaip teigiama, plevėsavo virš Pentagono per 2001 metų rugsėjo 11-osios teroro aktą, parduota iš varžytinių. Kaip praneša laikraštis „Washington Post“, per virtualias varžytines internete anoniminis pirkėjas iš Minnesota valstijos sutiko sumokėti už šią relikviją 371,300 dolerių. Sandoris papiktino amerikiečius, netekusius giminių ir artimųjų per teroristų išpuolį. Patios vėliavos autentiškumas iki šiol kelia abejonių. Bet jos pardavėjas — David Nicolson — dėl savo sprendimo kiek neapgailestauja. Jis neseniai sužinojo sergą vėžiu, ir pinigai reikalingi, kad galėtų aprūpinti šeimą. Kaip teigia D. Nicolson, vėliavą jis gavo iš statybininkų brigadininko, kurio žmonės tragedijos dieną

dirbo remonto darbus Pentagono. Anot darbininkų, ji buvo iškelta ant keliamojo krano virš pastato. Tiesa, dabar statybos firma teigia, kad iš tikrųjų ir kranas, ir vėliava atsirado prie Pentagono ne anksčiau, kaip rugsėjo 12-ąją. D. Nicolson tvirtina, jog statybininkai tyčia maskuoja pėdsakus, kad neprarastų naudingų vyriausybės užsakymų dėl šio skandalo.

Virtualias varžytines, praturtinusias D. Nicolson daugiau kaip trečdaliu milijono dolerių, surengė žinoma firma „E-Bay“. Iškart po teroro aktų ji uždraudė pardavinėti jos kanalais bet kokias relikvijas, susijusias su juodžiausia diena naujausioje JAV istorijoje. Bet jau po trijų mėnesių šis draudimas buvo atšauktas.

(Iš spaudos)

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

DRAUGAS, 2005 m. balandžio 13 d., trečiadienis

5

A + A Dr. ONA GUTAUSKIENĖ PETRAŠKEVIČIŪTĖ

Mirė 2005 m. balandžio 9 d., sulaukusi 80 metų.
Gyveno Harbert, MI ir Michiana Shores, IN. Anksčiau gyveno Čikagos Marquette Parko apylinkėje.
Gimė Panevėžyje. Amerikoje išgyveno 56 metus.
Nuliūdę liko: vyras Vytautas, dukra Milda Šimaitienė su vyru Vytautu ir vaikais Vilija ir Rimu; Danutė Armagno, Linea Brouwer su šeimomis; dukra Vida su vyru Joe Larson; sūnus Audrius su vaikais Nikolas ir Alexa; dukterėčios dr. Alma Garlo, Dolly Garlo, Shirley Campbell ir sūnėnas Henry Peters su šeimomis; svainė Waltraut Petraškevičiūtė bei kiti giminės Amerikoje, Kanadoje ir Lietuvoje.

A. a. Ona baigė Hamburgo Universitete Odontologijos mokslus ir dėstė mokslus Pabaltijos Universitete Vokietijoje. Ji buvo Lietuvos Dantų Gydytojų Sąjungos, Amerikos Lietuvos Gydytojų Sąjungos, Lietuvos Dukterų Draugijos, Union Pier Lietuvos Draugijos narė ir Draugo Fondo garbės narė.

Velionė pašarvota penktadienį, balandžio 15 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v. Rožančius bus kalbamas 6:30 v.v., Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave (arti Derby Rd.), Lemont, IL.

Laidotuvis įvyks šeštadienį, balandžio 16 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto velionė bus atlydėta į Palaimintojo Jurgio Matulio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Vietoje gėlių aukoti Lietuvos našlaičiams. Nuširdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600, www.petkusfuneralhomes.com

A + A STEFANIJA GRYBAUSKIENĖ MIRONAITĖ

Mirė 2005 m. balandžio 11 d., sulaukusi 83 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Rokiškio apskrityje, Kuodiškių kaime. Gyveno Chicago, IL, Marquette Parko apylinkėje. Nuliūdę liko: sūnus dr. Vytenis Grybauskas su žmona Loreta ir dr. Arvydas Grybauskas su žmona Margaret; anūkai Algis, Saulė, Rimas, Christopher, Anne ir Peter Grybauskai. Liūdi a.a. brolio Vlado šeima Sibire ir kiti giminės Lietuvoje bei Amerikoje.

Velionė buvo a.a. Algirdo Grybauskos žmona ir a.a. dr. Onos Mironaitės sesuo.

A.a. Stefanija bus pašarvota ketvirtadienį, balandžio 14 d. nuo 4 v. p.p. iki 9 val. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., Lemont, IL.

Laidotuvių dieną, penktadienį, balandžio 15 d. visus prašome susirinkti 10 val. r. šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, kur, atsisveikinus su a.a. Stefanija, 10:30 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti „Vaiko vartai į mokslą“ beglobių vaikų paramos fondui. Nuširdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdentys sūnūs su šeimomis.

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

A + A JULIUS TELYČENAS

Mirė 2005 m. kovo 19 d., Hamilton, Ontario, sulaukęs 91 metų.

Po gedulingų šv. Mišių Aušros Vartų parapijoje, buvo palaidotas kovo 24 d. šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje.

Nuliūdę liko: žmona Genovaitė ir dukra Marija Ramunė.

Velionis gimė 1913 m. liepos 1 d. Tverėje, Šventionų apskr. Aleksandro Telyčeno (buvęs knygnešys „La-zinka“) ir Paulinos šeimoje.

Lietuvoje velionis baigė Vytauto Didžiojo gimnaziją ir Karo mokyklą leitenanto laipsniu. Atvykęs į Hamiltoną, 31 metus dirbo pieno fabrike „utilities department“. Abu su žmona buvo Aušros Vartų parapijiečiai ir rėmė lietuvių spaudą.

Šeima dėkoja Aušros Vartų parapijos kunigams, aplankiusiems velionį jo namuose ir visiems, prisiminusiems velionį savo maldose ir palydėjusiems a.a. Julijų į amžino poilsio vietą.

Prezidentas šalyje pasigenda pilietinės brandos

Atkelta iš 1 psl.

regionų atsilikimas ir nusivylimas viešuoju gyvenimu, stiprėjantis netikėjimas, kad imanoma sėkmingai gyventi Lietuvoje, prasmingai dalyvauti kuriant savo tėvynę tiesiogiai daro įtaką demografiniams ir emigracijos procesams.

„Užtenka pervaižuoti Žemaitiją ar Aukštaitiją, kad išsistiktum: Lietuvą ištiko mieste-

lių tuštėjimo metas“, pabrėžė V. Adamkus, pridūręs, kad prie emigracijos pridėję demografinės tendencijos pamatysime, jog Lietuvos visuomenė sparčiai sensta.

Prezidento teigimu, demografinės prognozės mus įspėja, kad vos po kelių dešimtmečių Lietuvos gyventojų bus gerokai mažiau nei trys milijonai.

V. Adamkaus nuomone, iš

šių trijų iššūkių kyla ir trys strateginiai Lietuvos tikslai: sukurti savarankišką piliečių visuomenę, politinę tautą, įveikti krastį ir jo regionų ekonominį, socialinį, technologinį atsilikimą ir kartu padėti pagrindus didesniai socialiniam teisingumui bei atkurti piliečių pasitikėjimą savimi, savo tauta, savo valstybe, užtikrinti gyvybingą tautos ateitį.

valstybės raidos etape“, sakė A. Lukošaitis.

Jo žodžiais, viena racionaliausių prezidento metiniam pranešime išreikštų minčių — raginimas steigti regionų tarybas bei naikinti dabartinį apskrities modelį. Politologas taip pat atkreipė dėmesį į konkretų V. Adamkaus siūlymą, kad būtų pereita prie tiesioginių merų ir seniūnų rinkimų.

TSPMI dėsytų teigimu, prezidentas pernelyg švelniai kalbėjosi apie ES struktūrinių fondų teikiamos paramos išnaudojimą. „Buvo galima šiuo klausimu pasisakyti kategoriškiau, turint galvoje, kad šioje srityje matyti akivaizdžių problemų“, pažymėjo politologas.

Lietuvos laisvosios rinkos instituto viceprezidentė Guoda Steponavičienė teigia, kad V. Adamkus laiku prašėjo apie Lietuvos bei jos valdžios vertybes, principus ir tikslus, o dauguma jo minčių apie Lietuvos ekonomiką yra aktualios ir teisingos. „Vyriausybė nutyli, kad valstybei reikia siekti valdžios skaidrumo“, kalbėjo G. Steponavičienė.

Tačiau ji sakė prieštaraujanti prezidento skatinimui susirūpinti socialiniu netolygumu, mat lygiavus vaikymasis trukdytų ekonomikos plėtrai, nesulaikytų emigracijos.

Adamkaus minčių naujumu A. Krupavičius.

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (TSPMI) dėsytųjo Alvido Lukošaičio teigimu, prezidentas savo metiniam pranešime teisingai pabrėžė, jog reikalinga vieša diskusija apie Lietuvos nacionalinius prioritetus ir nebaigtas reformas, bet praleido progą aptarti mokesčių reformas ir su Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų parama susijusias problemas.

„Penkioliktaisiais nepriklausomybės metais daug kas, iš klausęs tokį pranešimą, turi pagrindo klausiti: ar švietimo, sveikatos, kai kurios kitos reformos buvo nevykusios, ar iš esmės beveik nieko nepasiekėme? Prezidento požiūris į reformas, mano manymu, yra sveikai kritiškas. Jis įvardijo problemas ir dabar jau kitų rūpestis, kaip konkrečiai jas spręsti, ką daryti“, teigė politologas.

Pasak A. Lukošaičio, prezidento pranešimas buvęs „nuosaikus ir ramus“. „Valstybės vadovo teiginiai susiveda į vieną pagrindinę mintį: būtina pradėti diskusiją apie nacionalinius prioritetus ir nebaigtas reformas. Prezidentas gražiai suformulavo ir pabrėžė iššūkius, kurie mūsų laukia naujajame

Čikagoje ir apylinkėse

Gerbiamejį Lietuvių Fondo nariai

Maloniai kviečiame Jus dalyvauti Lietuvių Fondo metiniame narių suvažiavime 2005 m. balandžio 30 d., 9:30 val. ryto, Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte.

Dalyvaudami ir prisidėdami prie to, kas jungia mus visus — už sugrįžimą prie svarbių lietuvių išlaikymo darbų — balsuojant už pristatytus įstatymus.

Jeigu negalite asmeniškai dalyvauti, įgaliokite kitą suvažiavime dalyvaujantį Lietuvių Fondo narį arba vieną iš Lietuvių Fondo vadovybės narių, atsiųsdami įgaliojimą į Lietuvių Fondo raštinę, 14911-127th Street, Lemont, IL, 60439. SK. 010983

FAUSTO STROLIOS KŪRYBOS koncertas ruošiamas gegužės 15 d., sekmadienį. 11 v.r. šv. Mišios Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, 12:30 v.p.p. koncertas Pasaulio lietuvių centro Lietuvių fondo salėje. Dalyvauja: Lietuvių meno ansamblis „Dainava“, meno vadovas Darius Polikaitis; Lietuvos vyčių choras, meno vadovas ir dirigentas Faustas Strolia, vaikų choras „Vyturys“, meno vadovas ir dirigentas Darius Polikaitis; Pal. J. Matulaičio misijos choras, meno vadovė ir dirigentė Jūratė Lukminienė. Solistai: Algimantas Barniškis, Dalia Eidukaitė-Fanelli, Ona Marija Kasselienė, Povilas Strolia. Bilietus galima įsigyti Pal. J. Matulaičio misijoje po 11 v.r. šv. Mišių ir prie įėjimo. Visi maloniai kviečiami.

BALANDŽIO 16 D., ŠEŠTADIENI, Čikagos lituanistinėje mokykloje prasidės naujų mokinių registracija 2005–2006 mokslo metams. Registracijos pradžia 9 v.r.

PRIMENAME, JOG PRIIMAME siūlymus kandidatams Lietuvių fondo dr. Antano Razmos vardo premijai. Šių metų 25,000 dol. premija yra skiriama švietimo tikslams. Premijos gaires galima rasti Lietuvių fondo interneto svetainėje:

www.lithfund.org.

AUTOBUSAS | „CAVALLERIA Rusticana“ spektaklį, sekmadienį, balandžio 24 d., iš Marquette Parko išvažiuos 1:15 v.p.p. nuo Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios, 69th Str. ir Washtenaw; už 15 min. sustos ir paims keleivius Brighton Parke, prie Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios, 44th Str. ir California. Valdybos pirmininkas Vaclovas Momkus kviečia ir prašo, norinčius pasinaudoti autobusu, iš anksto registruotis „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Str., Chicago, tel. 773-476-2655. Bilieto kaina 5 dol. asmeniui. Autobusas išvyks laiku.

LEMONTA SOC. REIKALŲ SKYRIUS organizuoja autobusą į „Cavalleria Rusticana“, balandžio 24 d., ir į „Žuvėdrą“ gegužės 1 d. Į operą autobusus išvyksta 1:30 v.p.p., į „Žuvėdrą“ — 2:30 v.p.p. iš Pasaulio lietuvių centro. Autobuvo vietas užsisakyti galima telefonu 708-346-0756. Kaina 10 dol. žmogui.

INDIANA WELCOME CENTER 7770 Corinne Drive Hammond (Kennedy South & 194) šiuo metu vyksta paroda „Culture Connections 2005“. JAV LB East Chicago apylinkės pastangomis parodoje demonstruojami lietuvių tautodailės dirbiniai. Paroda vyks iki balandžio 24 d. Įėjimas nemokamas.

GEGUŽĖS 1 D., 12:30 V.P.P. kviečiame į Pal. Jurgio Matulaičio misijos Lemonte ruošiamas Motinos dienos pietus. Pabendrausime su motinomis, prisiminsime Amžinybėje esančias. Bus trumpa programa, pietūs, paruošti Aldonos Šoliūnienės ir Antano Andriekaускаus muzika. Stalus ir pavienes vietas prašome užsisakyti pas Astą Reitnerienę, tel. 708-301-1790, arba Baniutę Kronienę, tel. 630-968-0184.

„LIETUVIAI AMERIKOJE“ — fotoparoda, vyksianti balandžio 22 d., penktadienį, 7:30 v.v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Parodos autorius fotomenininkas Jonas Kuprys. Ar mes esame lietuviai, gyvenantys Amerikoje? Jei taip, ši paroda apie mus. Atvykite ir įsitikinsite. Lauksime visų!

BALANDŽIO 17 D., SEKMADIENI, tuoj po 9 v.r. šv. Mišių, Šv. Antano parapijos patalpose, kavinės kambaryje vyks LB Cicero skyriaus metinis susirinkimas. Jame bus aptariama 2004 m. valdybos veikla, išdoro patikrinimo protokolo skaitymas, naujos valdybos rinkimai bei susirinkimo dalyvių pasiūlymai ir patarimai. Galima bus įnešti solidarumo mokestį. Prieš susirinkimą vaišinsimės kugeliu, pyragais su kavute. Valdyba kviečia gausiai dalyvauti.

DU NEMOKAMI BILIETAI | Lietuvą ir atgal LOT oro linijomis — tai kelionių agentūros „Vytis Tours“ suteiktas prizas, kurį galėsite išlošti loterijoje. Laimingi bilietai bus traukiami Amerikos lietuvių televizijos 10-mečio pokylio metu. Pokylis vyks balandžio 17 d., sekmadienį, 6 v.v. Willowbrook Ballroom didžiojoje pokylių salėje Willow Springs priemiestyje. Kviečiame visus dalyvauti ir taip paremti lietuvių televizijos laidas. Daugiau informacijos tel. 708-839-9022, e-paštu: altv@comcast.net.

VAKARAS „SAPNAS“ su dainininkais Liveta ir Petru Kazlauskais įvyks šeštadienį, balandžio 16 d., 7 v.v., Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Bilietus galima įsigyti sekmadieniais, prieš ir po šv. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje. Į labdaros vakarą visus maloniai kviečia „Saulutė“ Lietuvos vaikų globos būrelis.

JAV LB VIDURIO VAKARŲ apygardos valdyba kviečia visus į apygardos suvažiavimą, kuris įvyks šeštadienį, balandžio 23 d., Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje. Lauksime JAV LB apylinkių valdybų, JAV LB Tarybos narių ir visų apygardos narių, kuriems rūpi JAV LB veikla. Dėl informacijos skambinti Aušrelei Sakalaitei, tel. 630-243-6302.

VISUOMENINĖ AMERIKOS LIETUVIŲ tarybos veiklos konferencija, rengiama ALTO Čikagos skyriaus, vyks šeštadienį, balandžio 16 d., 10 v.r. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje (6500 S. Pulaski Rd. Čikagoje). Visus kviečiame dalyvauti ir pasidalinti savo mintimis ir pasiūlymais ateities. Po konferencijos vyks vaišės. Daugiau informacijos ALTO raštinėje, tel. 773-735-6677.

AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ sąjungos (ALGS) valdyba maloniai kviečia Jus dalyvauti ALGS ruošiamame seminare, kuris įvyks jau šį šeštadienį, balandžio 16 d., Willowbrook pokylių salėje, 8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL. Dalyvaus Lietuvos gydytojų sąjungos pirm. dr. Liutauras Labanaskas ir ALGS pirm. dr. A. Vanagūnas. Pradžia 5 v.v. Maloniai kviečiami visi kolegos.

JAV lietuviai Valdovų rūmų

Valdovų rūmų paramos komiteto posėdyje buvo svarstoma JAV lietuvių menės įkūrimo galimybė

Balandžio 1 d., penktadienį, į savo eilinį posėdį Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL, rinkosi Valdovų rūmų paramos komitetas (VRPK) JAV, kuriam vadovauja pirmininkė Regina Narušienė. „Melagių diena“ posėdžio datai buvo pasirinkta ne dėl juokų, o todėl, kad tomis dienomis Čikagoje lankėsi iš Vilniaus atvykęs Valdovų rūmų paramos fondo (VRPF) pirmininkas, daugeliui Amerikos lietuvių puikiai pažįstamas Edmundas Kulikauskas. Be E. Kulikausko ir R. Narušienės posėdyje dar dalyvavo JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė, VRPK izdininkas Bronius Juodelis, sekretorė Skirmantė Miglinienė, atstovė spaudai Vaiva Ragauskaitė bei pirmininkės kvietimu atvykusi istorikė Violeta Rutkauskienė. Kiek vėliau prie posėdžio dalyvių trumpam prisijungė nešiojamą kompiuterį skaitmeninių nuotraukų demonstravimui paskolinę Marchertai bei atvykę filmuoti Amerikos lietuvių televizijos darbuotojai.

VRPK ižde — jau 100,000 dolerių

Posėdis buvo labai darbinas, produktyvus. Per trejetą valandų vos spėta aptarti visus svarbiausius reikalus. O jų, kaip paaiškėjo, buvo tikrai nemažai. Tačiau prieš pradedant vykdyti darbotvarkę numatytus punktus VRPK pirmininkė R. Narušienė paprašė visų tylos minute prisiminti savo žemišką kelionę bebaigiantį popiežių Joną Paulių II.

Po to buvo pereita prie VRPK reikalų. Pirmiausiai savo pranešimą pateikė komiteto izdininkas Bronius Juodelis, pristatęs 2004 metų VRPK pajamas bei išlaidas. Buvo nuostabu patirti, jog komitetas pernai jokių išlaidų neturėjo — pirmininkė ir izdininkas dovanavo jų patirtas pašto ir telefono išlaidas.

Na, o telkti lėšas iš JAV lietuvių patyrusiam izdininkui B. Juodeliui sekėsi tikrai puikiai — pernai buvo surinkta artai 60,000 dolerių aukų. Pridėjus virš 30,000 dol., surinktų 2003 m., banko palūkanas bei pajamas, gautas už parduotus Valdovų rūmų kartoninius make-tus, šiuos metus komitetas pradėjo su 90,678 dol. ižde.

Apie tai, kad aukų telkimo vėjus sėkmingai tęsiasi (tai numatyta daryti bent jau iki 2009 m., kuomet ketinama užbaigti Valdovų rūmų statybą), liudijo ir tądien pateikta B. Juodelio informacija apie šiomis dienomis pasiektą apvalią 100,000 dol. sumą.

Sulaukta pirmojo palikimo pažado

Savo ruožtu VRPK vadovė R. Narušienė informavo, jog atgarsio susilaukė ir anglų kalba leidžiamame žurnale „Lithuanian Heritage“ išspausdintas rašinys apie Valdovų rūmus ir komiteto veiklą. Pasak R. Narušienės, iš Floridoje gyvenančio asmens sulaukta pažado palikti nemenką savo turtą būtent Gedimino kalno papėdėje kylančių rūmų įrengimui bei puošybai. Savo testamentuose prisiminti šį Lietuvos valstybingumo simbolį skatinami ir kiti JAV lietuviai. Be to, VRPK pirmininkė informavo, jog žadama kreiptis į turtinguosius mūsų tautiečius, NBA krepšininkus, verslininkus ir kt. Na, o siekiant įtraukti ir ne labai linkusius aukoti naujuosius atvykėlius, ypač — jaunus „trečiosios bangos“ atstovus, bus bandoma suorganizuoti kokio nors populiarios muzikos atlikėjo iš Lietuvos koncertą, kurio pelną būtų galima skirti Valdovų rūmams.

E. Kulikauskas informavo apie rūmų statybos eigą

Po to atėjo eilė kalbėti svečiui — Valdovų rūmų paramos fondo (VRPF) pirmininkui E. Kulikauskui. Jis padarė išsamų pranešimą apie Valdovų rūmų statybos eigą, iliustruodamas savo pasakojimą atsivežtais rūmų vaizdais — skaitmeninėmis nuotraukomis. Posėdžio dalyviai patyrė, jog visuose keturiuose rūmų korpusuose sėkmingai vyksta darbas. Šiauriniame ir vakariniame korpusuose ruošiami pamatai, rytinis korpusas kol kas tiriama. Na, o labiausiai pasistūmėta pietiniame Valdovų rūmų korpuso, kur jau iškilę trys mūro sienos aukštai. Beje, mūrų darbai pradėti dar tik prieš metus — 2004-ųjų pavasarį buvo įmūryta pirmoji rūmų plyta. Tikimasi, kad iki rudens sienų statyba stipriai pasistūmės į priekį.

Be to, E. Kulikauskas pasakojo apie pasirengimą rūmų interjerų įrengimui, VRPF veiklą, jų paviljoną, naujas patalpas, stambiausius rėmėjus ir kt.

JAV lietuviai bandys įkurti savo menę

Posėdžio pabaigai buvo palikta kone svarbiausia ir įdomiausia naujiena — JAV lietuvių menės valdovų rūmuose koncepcijos projektas. R. Narušienė pristatė jo autorę — istorikę Violetą Rutkauskienę. Iš klausius koncepcijos projektą, buvo nutarta jį taisyti, tobulinti ir bandyti pristatyti Lietuvoje. Jei ši idėja atsakingų už Valdovų rūmų įrengimą asmenų būtų priimta palankiai, už VRPK iš Amerikos lietuvių surinktas aukas būtų bandoma rūmuose įkurti atskirą menę su

BALANDŽIO 16 D., LIETUVIŲ DAILĖS MUZIEJUJE, Lemonte atidaroma nauja lietuvių dailininko — tapytojo ir skulptoriaus — Pauliaus Kanto iš New York paroda „Coming Home“ (Sugrįžimas). Pradžia 5:30 v.p.p. Visi mielai kviečiami apsilankyti.

imams jau suaukojo 100 tūkstančių!

Posėdžio dalyviai. Iš kairės: Valdovų rūmų paramos fondo pirmininkas E. Kulikauskas ir Valdovų rūmų paramos komiteto JAV nariai: V. Rutkauskienė (JAV lietuvių menės Valdovų rūmuose komiteto pirmininke), S. Miglinienė (sekretorė), V. Ragauskaitė (atstovė spaudai), M. Remienė (JAV LB Kultūros tarybos pirm.), R. Narušienė (pirmininke) ir B. Juodelis (išdininkas).

E. Kulikauskas (deš.), atsidėkodamas už paskolintą nešiojamą kompiuterį, Marchertams dovanojo plakatą su Valdovų rūmų simbolika. **V. Ragauskaitės nuotr.**

ekspozicija, atspindinčią JAV lietuvių įnašą Lietuvos valstybingumo testinumui.

Šio projekto vystymo tikslu VRPK rėmuose įkurtas naujas komitetas — JAV lietuvių menės Valdovų rūmuose komitetas, kurio pirmininke pasiūlyta V. Rutkauskienė. Taip pat pasiūlyti ir galimi jai talkon ateisiantys komiteto nariai. (Džiugu pranešti, kad, kaip informavo R. Narušienė, šio komiteto nariais jau sutiko būti buvęs JAV LB Krašto valdybos

pirmininkas Algimantas Gečys, architektas Edvardas Skališius ir „Smithsonian Institution“ Vašingtone dirbantis dr. Ramūnas Kondratas.) Valdovų rūmų paramos komiteto posėdis užbaigtas E. Kulikausko padėkos žodžiu komiteto nariams bei visiems Valdovų rūmų atstatymo bei įrengimo rėmėjams.

Jei dar nesate valdovų rūmų Statytojas, galite tapti juo šiandien! Aukoti galima per Valdovų rūmų paramos komitetą JAV. Čekius reikia rašyti

„Lith. Amer. Comm. Valdovų Rūmai“ ir siųsti adresu: Valdovų Rūmai, 5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Visos aukos yra nurašomos nuo JAV federalinių mokesčių. Paaukoje 1,000 Lt (apie 380 dol.) ir daugiau gauna Statytojo vardą ir diplomą, 10,000 Lt ir daugiau — Garbės statytojo, 100,000 Lt ir daugiau — Didžiojo statytojo vardą ir diplomą.

Vaiva Ragauskaitė,
Valdovų rūmų paramos komiteto JAV atstovė spaudai

IŠ ARTI IR TOLI

UNION PIER LIETUVIŲ DRAUGIJA PRADEDA SAVO PAVASARINĘ VEIKLĄ IR Kviečia į RENGINIUS.

Balandžio 22, 23 ir 24 dienomis, Union Pier, „Gintaras Resort“ vasarvietėje, 15860 Lake Shore Rd., Michigan vyks meno paroda „Lietuvių meno dienos“. Parodoje dalyvaus Algimantas Kezys (fotografija), Raimundas ir Raminta Lapšiai (stiklas), Nora Aušrienė (keramika), Vidas Zimkus ir Marius Narbutaitis iš Cleveland (metalo skulptūra).

„Lietuvių meno parodos“ atidarymas įvyks penktadienį, **balandžio 22 d.**, 7 v.v. – 10 v.v. (Michigan laiku). Turėsite progą sutikti visus menininkus. Įėjimas nemokamas.

Union Pier Lietuvių draugija kviečia į

„Pavasario šokius“, šeštadienį, **gegužės 7 d.**, 8 v.v. (Michigan laiku). Šokiai vyks „Gintaras Resort“ vasarvietėje, 15860 Lake Shore Rd., Michigan ežero pakrantėje. Šokiams gros broliai Švabai.

Bilietai parduodami iš anksto „Mildas Corner Market“ parduotuvėje Union Pier mieste ir „Gintaras Resort“ vasarvietėje.

Daugiau informacijos galite gauti, paskambinę Mildai telefonu: 269-469-9880, arba Gintarui: 269-469-3298, arba e-paštu: draugija@milda.us.

SKELBIMAI

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir
kriminalinės bylos

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Tel.: 708-237-0788

Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

„Draugo“ skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500

IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217

135 S. LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
60629

Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas
Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.

Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas. Raštinės Čikagoje ir
Woodridge.

Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527